

JEŽKOVA
KNIHOVNA KATECHETSKÁ

ČÍSLO 8.

Příprava
k sv. biřmování.

Napsal

Dr. Josef Rydvan,
farář ve Vel. Kostomlatech u Nymburka.

S povolením kníž. arcib. konsistoře Pražské ze dne
13. května 1887 č. 2603.

Cena 48 hal.

V PRAZE 1901.

Nakladem Cyrillo-Methodějského knihkupectví

Gustav Franel.

Knihovna katechetská.

Sbírka praktických spisů,

kteřou s povolením nejd. kn. arcib. konsistoře Pražské
vydává **J. Ježek.**

Posud vyšly následující svazky:

Číslo 1. **Praktická rukověť pro katechety.** Sestavil J. Ježek. 1893; 8° (XXIII a 290 str.) 1 zl. 50 kr., váz. v plátně 1 zl. 90 kr.

Číslo 2. **Výklad biblické dějepřavy** Sestavil K. Tipmann. Díl I. Starý zákon 1889; 8° (278 str.) 1 zl. 20 kr., váz. v plátně 1 zl. 60 kr. Díl II. Nový zákon. 1889; 8° (386 str.) 1 zl. 60 kr., váz. v plátně 2 zl.

Číslo 3. **Výklad katechismu.** Příruční kniha pro katechety. Sestavil Vojt. Pakosta. Díl I. 1891; 8° (269 str.) 1 zl. 32 kr., váz. v plátně 1 zl. 72 kr. Díl II. 1891; 8° (195 stran) 96 kr., váz. v plátně 1 zl. 36 kr.

Číslo 5. **Evangelní perikopy,** jimž obsah, výklad a poučení přičinil Frt. Dusil. Část I. Perikopy nedělní. 1889. 8° (178 str.) 80 kr.; váz. v plátně 1 zl. 10 kr.

Číslo 6. **Výklad evangelních parabol** Promluvy, jež napsal Václav Macek. 1890; 8° (155 str.) 72 kr. váz. v plátně 1 zl. 2 kr.

Číslo 7. **Katechése sv. Cyrilla Jerusalemského** Z textu řeckého (vydání J. P. Migne) přeložil a poznámkami opatřil Dr. Jan Lad. Sýkora. 1892; 8° (364 str.) 1 zl. 50 kr., váz. v plátně 1 zl. 90 kr.

 Ku zakázkám doporučuje se

Cyrillo-Methodějské knihkupectví

G. Franci

v Praze, Melantrichova ul. (dům Městské spořitelny).

KNIHOVNA KATECHETSKÁ.

Sbírka praktických spisů, kterou s povolením nejd. kníž. arcib.
konsistoře Pražské ze dne 13. května 1887 č. 2603 a za přis-
pění některých bratří duchovních

vydává

J. JEŽEK.

- Serie 1. č.
1. Praktická rukověť pro katechety.
  2. Výklad biblické dějepavy St. a N. Z.
  3. Výklad katechismu.
  4. Biblický zeměpis.
  5. Výklad evangelních perikop.
  6. Výklad evangelních parabol. (Řeči.)
  7. Výbor katechesí sv. Cyrilla Jerusalemského.
  8. Příprava k sv. biřmování.
  9. Překlad knihy sv. Augustina „De catechizandis rudibus“.
  10. J. Gersona „De parvulis trahendis ad Christum“.

V PRAZE.

Nákladem Cyrillo-Methodějského knihkupectví G. Franci.
1901.

PŘÍPRAVA K SV. BIŘMOVÁNÍ.

Napsal

DR. JOSEF RYDVAN,
farář ve Velkých Kostomlatech u Nymburka.

S povolením kníž. arcib. konsistoře Pražské ze dne 13. května 1887
č. 2603.

KNIHOVNY KATECHETSKÉ

ČÍSLO 8.

V PRAZE.

Nákladem Cyrillo-Methodějského knihkupectví G. Franci.
1901.

ÚVOD.

Za naší doby, kdy víře a mravům křesťanským hrozí tolikerá nebezpečnost, jest povinností každého věrného křesťana, aby svědomitě užíval všech prostředků, které mu pečlivá matka Církev svatá k zachování těchto drahocenných pokladů podává. V nebezpečnosti tomto ocifuje se člověk zvláště v té době života svého, kdy jako dítě opouští dům otcovský a vymyká se doзору starostlivých rodičů, vstupuje v důvěrnější styk s lidmi, jichžto názory, zásady a obyčeje nezřídka odporují směru jeho dosavadního vychování. A uvážíme-li k tomu nevědomost, nezkušenost a vrtkavost právě tohoto věku, musíme býti nejvýše povděčni Církvi sv., že v této tak vážné době poskytuje dítkám svým vydatný prostředek, aby ve víře křesťanské byly zachovány a v životě křesťanském utvrzeny. Pomoc tuto podává ve svátosti sv. biřmování. Jestli účelem svátosti této posílniti milostí Ducha sv. mladého křesťana, aby víru svou stále vyznával a podle ní živ byl. Má-li však výsledku tohoto se dosíci, jest potřeba, aby přijetí svátosti této *předcházela důkladná příprava*. Proto nařizuje vzhledem k tomu římský katechismus *): »Si in sacramento confirmationis ex-

---

*) Pars II., Caput III., 1.

plicando pastorum diligentia requirenda unquam fuit, nunc certe opus est illud quam maxime illustrare, quum . . . paucissimi sint, qui divinae gratiae fructum, quem deberent, ex eo capere studeant. Quare fideles ita de hujus sacramenti natura, vi, dignitate . . . docendi erunt, ut intelligant, non solum negligendum non esse, sed summa cum pietate et religione suscipiendum, ne ipsorum culpa maximoque malo eveniat, ut frustra in eos divinum hoc beneficium collatum esse videatur.«

A provinciální sněm pražský (r. 1860) opíraje se o tento výrok, napomíná:*) »Ne frustra in confirmandos divinum hujus sacramenti beneficium collatum esse videatur, summa cum pietate et religione illud suscipiant. Itaque de hujus sacramenti natura, vi et dignitate, nec non de condigna ad illud suscipiendum praeparatione solerter erudiantur a parochis vel aliis sacerdotibus, moneanturque, ut septiformem Spiritus sancti gratiam corde per poenitentiae sacramentum a peccatis purgato et Corporis Dominici virtute ornato devote excipiant. Et quoniam ad christianae militiae exercitium vocatos confirmatio armat et instruit ad agones, summopere decet, ut militaris tesserae argumentum accurate cognoverint. Quapropter serio et seorsim examinentur, an sciant distincte saltem preces consuetas, rudimenta fidei, praecepta Dei et Ecclesiae, et priusquam admittantur, ea edoceantur. Nemini concedatur accessus, qui huic examini non satisfecerit.«

Duchovní, jemuž dostalo se úkolu připravovati ovečky své k této svátosti, má tedy povinnost 1. přesvědčiti se o tom, jsou-li biřmovanci v pravdách sv. náboženství dostatečně vyučeni, po případě doplniti, čeho by se nedostávalo; 2. biřmovance dů-

---

*) Tit. IV., Cap. III. pag. 124.

kladně poučiti o tom, co zvláště týká se této svátosti, kterou chtějí přijmouti. Při tom obrátí hlavní zřetel k *milosti její svátostné*, která záleží v tom, že biřmovanci uděluje se zvláštní pomoc Ducha sv. k tomu cíli, aby víru svou stále mohl vyznávati a podle ní živ býti. Jsou to tyto dvě ctnosti: *stálost* a *statečnost*, které pomocí Ducha sv. od této doby zvláště má pěstovati. Proto nespokojí se duchovní pouze tím, aby význam této svátosti vyložil, nýbrž vynasnaží se, aby i srdce biřmovanců pro tyto tak důležité ctnosti roznítil a vůli jejich ke konání jich naklonil. 3. Konečně vloží biřmovancům na srdce aby svátost pokání a oltářní s náležitou pobožností přijali, poněvadž jen duše milostí posvěcující ozdobená blahodárného ovoce svatého biřmování může se státi účastnou.

Chtíce podati návod přípravy ku svátosti svatého biřmování, máme z příčin pochopitelných na zřeteli jen onu část úkolu katechetova, která nahoře v odstavci 2. jest naznačena. Dle toho, co tam uvedeno, jest na bíledni, že směr přípravy této nesmí býti jen dogmatický, nýbrž také morální, nebo, chceme-li, praktický, že totiž katecheta musí působiti jak na *rozum*, tak i *na srdce a vůli* posluchačů svých. Nedosahuje-li se namnoze svatým biřmováním onoho ovoce, jehož přijímač dle vůle Boží má se státi účasten, sluší hledati příčinu toho nezřídka v nedostatečné přípravě, která skoro jedině zabývá se částí dogmatickou, stránky druhé více méně zanedbávajíc. Příprava zde podaná záleží tudíž ze dvou částí, části dogmatické, která projednává se ve cvičeních a části morální, skládající se z rozjímání, jichžto úkolem jest povzbuditi srdce a přiměti vůli k oněm spasitelným citům a předsevzetím, bez nichž by milost Ducha sv. zůstala neplodnou. Na konec položena jest případná modlitba. Takových cvičení a

rozjímání podáváme devět, majíce při tomto počtu na mysli příklad sv. apoštolů, kteří také po devět dní rozjímáním a modlitbou na příchod Ducha sv. se připravovali. Konečně dodáváme, že základem této přípravy jest práce, kterou v časopise »Katechetische Blätter« r. 1884 uveřejnil farář František Kösterus.

Obsah cvičení jest tento: 1. Božské ustanovení svátosti biřmování. 2. Poměr svátosti biřmování ke křtu sv. 3. Svátostní milost sv. biřmování. 4. Sedmero darů Ducha sv. 5. Přisluhovatel této svátosti. 6. Znamení zevnější. 7. Obřady. 8. Kmotrové. 9. Bližší příprava.

Obsah rozjímání: 1. Křesťanská odhodlanost. 2. Náboženská obojetnost neb polovičatost. 3. Bázeň lidská. 4. Vyznání víry. 5. Stálost u víře. 6. Následování Krista. 7. Statečnost. 8. Společnost. 9. Pořádek křesťanského života.

CVIČENÍ PRVNÍ.

Ustanovení svátosti biřmování.

Čtyřicátého dne po svém z mrtvých vstání ubíral se Pán Ježíš se svými apoštolý na horu Olivetskou, aby byli svědky slavného jeho na nebe vstoupení. Prve však než je opustil, přikázal jim, aby neodcházel z Jerusalema, dokud nevstoupí na ně Duch sv., kterého jim dříve přislíbil. Tato přípověď Páně splnila se desátého dne po odchodu jeho. Okolo deváté hodiny ranní stal se, jak Písmo sv. vypravuje, rychle zvuk s nebe, jako přicházejícího prudkého větru a naplnil všecken dům, kde byli sedíce. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, a posadil se na každého z nich: a naplnění jsou

všichni Duchem svatým. (Skutk. ap. 2, 2—4.) Před domem, kde zázrak tento se stal, shromáždilo se v malé chvíli množství lidí. I vyšli svatí apoštolové a ostatní křesťané s nimi shromáždění z domu, a sv. Petr zvěstoval udivenému zástupu, že právě nyní vyplnilo se na nich, co byl Hospodin již dávno ústy proroka Joele předpověděl, a ujistil jich, že i oni přijmou Ducha sv., jestliže za hříchy své pokání činí budou, pokřtí se dají a tím do církve Kristovy vstoupí. Avšak Duch sv. neměl příště věřícím udělován býti oním způsobem, kterým jej obdrželi apoštolové a křesťané s nimi shromáždění, nýbrž Pán Ježíš ustanovil k tomu účelu svátost sv. biřmování. Biřmování jest svátost, ve které křesťan vzkládáním rukou biskupových, svatým křížmem a slovem Božím přijímá Ducha svatého, aby víru slovem i skutkem vyznával a podle ní živ byl. Kdy a jak Kristus Pán tuto svátost ustanovil, není nikde v Písmě sv. zaznamenáno. Proto však nebudeme nikterak pochybovati, že biřmování skutečnou svátostí jest; vímeť dobře, že v Písmě sv. není napsáno vše, co Pán Ježíš činil a čemu učil.

Písmo sv. sice nevypravuje, kdy a jak biřmování bylo ustanoveno, ale ono praví výslovně, že sv. apoštolové věřícím touto svátostí přisluhovali.

Čteme totiž ve Skutcích apoštolských (8, 14—17): »Uslyševše apoštolé, kteří byli v Jerusalemě, že Samaří přijala slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana; kteříž přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha sv.; neboť ještě byl na žádného z nich nepřišel, ale pokřtěni byli toliko ve jménu Pána Ježíše. Tehdy vzkládali na ně ruce a oni přijímali Ducha sv.«

Jiný případ vypravuje se nám v téže knize (19, 1—6): „I stalo se, že Pavel přišed do Efesu, našel tam některé učeníky; i řekl k nim: »Zdali

uvěřivše přijali jste Ducha sv. ?« A oni řekli k němu: »Ba ani jsme neslyšeli, že jest Duch sv.« On pak řekl: »V kom tedy jste pokřtěni?« A oni řekli: »Křtem Janovým.« I řekl Pavel: »Jan křtil lid křtem pokání, řka, aby v toho, kterýž měl po něm přijíti, věřili, to jest v Ježíše.« To uslyševše pokřtěni jsou ve jménu Pána Ježíše. A když Pavel na ně vzkládal ruce, přišel na ně Duch svatý.“

Tyto dvě zprávy Písma sv. o tom, že apoštolové pokřtěným udělovali Ducha sv., t. j. že je birmovali, jasně dokazují nám, že birmování od samého Pána Ježíše bylo ustanoveno, poněvadž by apoštolé zajisté tak nebyli činili, kdyby jim to Kristus Pán výslovně nebyl nařídil. Z této příčiny bylo také v Církvi sv. birmování za svátost vždycky pokládáno a již nejstarší učitelé a spisovatelé církevní podávají o tom svědectví.

Sv. Kliment († 100): »Kdo pokřtěn jest, má od biskupa sedmi dary Ducha sv. utvrzen a posilněn býti.« Sv. Augustin (Nov. Test. Quest. 42): »Před svým nanebevstoupením ráčil Pán oznámiti učeníkům způsob, kterak by pokřtěni přijímati měli Ducha svatého: což se nyní od biskupů zachovává.«

A na jiném místě: »Svátost křížma jest v počtu viditelných znamení tak svatá jako křest.« Svatý Jeroným (Adv. Lucifer.): »Zdaž nevíš, že v Církvi i ten panuje obyčej, dle něhož se na pokřtěné ruce vzkládají a Duch svatý se takto vyzývá? Kde by to psáno bylo, ptáš se? Ve Skutcích apoštolských. Avšak i kdyby písemné vážnosti nebylo, veškerého světa v této stránce sjednocení místo zákona by platilo.«

Z těchto několika výroků jest patrné, že hned od počátku Církve sv. všeobecně se věřilo, že birmování jest pravou svátostí a tudíž samým Kristem Pánem ustanoveno, ač to v Písmě sv. zaznamenáno není.

První rozjímání.

Křesťanská odhodlanost.

Milé dívky! Jste sice ještě velmi mlády a znáte jen málo svět a lidi v něm, přece však neušlo vám, že mezi lidmi jest veliký rozdíl. Znáte mnohé, kteří jsou hodni, ale znáte také mnohé, jichžto hříšný život se vám nelíbí. Milovati musíte ovšem všechny lidi bez rozdílu, dobré i zlé, poněvadž jsou všichni bližní vaši, ale řídit se máte jen podle těch, kteří vedou dobrý život.

Všechny lidi, co jich na světě jest, můžeme rozdělit ve dvě části: jedni milují Boha a slouží jemu, druzí milují svět a jen o něj se starají. Obě strany se namáhají, aby měly co nejvíce přívrženců nebo stoupenců a proto zvou stále lidi, aby se k nim přidali. Jako ve válce nemůže voják na dvou stranách bojovat, nýbrž k jedné nebo k druhé straně se přihlásiti musí, tak může i v tomto životě člověk jen k jedné straně náležeti: buď jest přívržencem Boha, nebo tohoto světa. I vy musíte se rozhodnouti, ku které straně přistoupíte, chcete-li Boha se držeti, nebo tohoto světa.

Toto rozhodnutí jest velmi důležité, neboť na něm záleží, máte-li býti věčně blaženy nebo věčně nešťastny. Abyste se tím snáze rozhodly, ukáži vám 1. kdo jsou vůdci obou těchto stran, 2. jací jsou ti, kdož se jich přidržují a 3. co vám oni vůdcové nabízejí.

ad 1. Vůdcem jedné strany jest Spasitel náš, Ježíš Kristus. Je-li pak třeba, abych vám tohoto vůdce zvláště popisoval? Slyšely jste o něm již tolik, že by to bylo zbytečno. Vzpomeňte si jen na jeho krásu a velebnost jako jednorozeného Syna Božího a pravého Boha, na jeho pokoru, lásku, dobrotu a

milosrdenství, vzpomeňte si, jak za svého pozemského života všude dobře činil, jak chudé, nemocné a zarmoucené laskavě k sobě zval a jim pomáhal, jak kajícím hříšníkům ochotně hříchy odpouštěl, jak ukrutné muky a potupnou smrt jedině z lásky k nám podstoupil. To již postačí vám, abyste naplněny byly vroucí láskou, úctou a oddaností k němu, abyste s radostí k straně jeho se přidaly. — A kdo jest vůdcem v druhém táboře? Jest to onen anděl, který v pýše Stvořiteli svému se protivil a proto i s přívrženci svými do propasti pekelné od něho jest zavržen; jest to onen zlý duch, který v podobě hada oklamal první naše rodiče a neskonalou bídu, časnou i věčnou smrt na ně a na vše pokolení lidské uvalil; jest to onen nepřítel náš, který z nenávisti k Bohu a lidem stále svádí ke hříchu. Tento bezbožný duch, který v Písmě sv. nazývá se nepřítelem zlým, hadem, otcem lži a vražedníkem, jest vůdcem těch, kdož zamilovali sobě svět a jen o svět se starají.

ad 2. A kdo jsou přívrženci obou těchto vůdců? V průvodu Kristově naleznete ony dobré anděly, kteří Bohu věrni zůstali, a mezi nimi svaté anděly strážné, nejlepší přátele své; naleznete tam dále blahoslavenou Pannu Marii, Matku Boží a přelaskavou matku naši, svaté apoštoly, kteří tak horlivě učení Kristovo hlásali, sv. mučeníky, kteří statečně za Krista trpěli a umírali, sv. vyznavače a panny, kteří z lásky k Bohu světa a rozkoší jeho se odřekli a svatým životem se stkvěli; v průvodu Kristově jsou i všechny duše pokorné, čistotné, mírné, pobožné, střídme, milosrdné, spravedlivé, které na tomto světě přebývajíce, Boha nade všecko a bližního jako sebe samy milují. — Koho byste spatřily v průvodu ďábově? Jeho přívržence, pyšné anděly, plné nenávisti a zloby jako jejich vůdce, všechny

ty duše zavržené od Boha pro jejich nevěru, pýchu, lakotu, smilstvo, závist, nestřídmost, nenávisť k Bohu a lidem, všechny ty, posud žijící nevěrce, proklínače, křivopřísežníky, znesvěcovatele dnů Bohu zasvěcených, nezdárné dítky, vrahy, zloděje, podvodníky, pomluvače a lháře, zkrátka všechny ty, jichžto bezbožný život člověka hodného naplňuje ošklivostí. Nuže, je-li pak ještě pochybnosti, ku které straně máte se přidati?

ad 3. A co vám nabízejí oba tito vůdcové? »Pojďte ke mně,« volá nepřítel Kristův, »a dám vám vše, co srdce lidské blaží. U mne najdete bohatství, čest a přízeň světa, zde naleznete samé rozkoše a radovánky.« Není-li to krásné nabídnutí? Kdo by mu odolal? Ale nedomnívejte se, že tento vůdce splní, co slibuje. Vzpomeňte si jen, co sliboval prvním našim rodičům, a jak slib jeho se vyplnil! Vždyť jest lhářem od počátku. Kdo mu uvěří a jemu se oddává, cítí se snad na chvíli šťastným, ale brzy přijde ku poznání, že štěstí to bylo jen na oko; místo slibovaných darů dostává se mu často bídy, hanby, nemoci a výčitek nepokojného svědomí. Vzpomeňte si jen na marnotratného syna. Krátce jen trvalo jeho štěstí, a pak dostavila se bída, a svědomí nedalo mu ve dne v noci pokoje. Tak by se vedlo i vám. — A co slibuje druhý vůdce? On žádá od svých stoupenců, aby netoužili po bohatství, ale zamílovali sobě chudobu, aby nebyli žádostiví cti světa, ale byli skromní a pokorní, aby vezdejších radostí nevyhledávali, ale i dovolené radosti sobě odpírali. Cesta, kterou je vede tento vůdce, jest neschůdná, příkrá, plná obtíží a překážek, ale on slibuje svou pomoc a podporu, sílí slabé, těší zarmoucené, pozdvihuje kleslé a naplňuje všecky ty, kdož následují Ho, pokojem, který blaží srdce a kterého svět nikdy dáti nemůže. Kristus nabízí vám tedy na tomto

světě práci, utrpení a zapírání sebe, ale slibuje vám k tomu pomoc a útěchu svou, po dokončené pak pouti vezdejší věčnou radost v nebesích; ďábel slibuje vám zde sice všechny možné radosti, ale zakrývá před vámi záhubu časnou i věčnou, v níž ocítí se každý, kdo slibům jeho důvěřuje.

Nuže, uvažte vše to, co jsem vám nyní pověděl, a rozhodněte se s pomocí Boží, že chcete od této chvíle přidržeti se Krista a těch, kdož Ho následují, byť sebe více vás svět sliby svými lákal a sváděl.

Modlitba.

Bože náš! Na křtu sv. přijal Jsi nás nehodné za dítky Své a učinil Jsi nás dědici království nebeského. Tehdáž slíbili jsme ústy kmotrů svých, že v Tebe vždy věřiti a přikázání Tvá budeme věrně zachovávat. Nyní, kdy milost na křtu sv. nám udělená svátostí sv. biřmování má býti doplněna, prohlašujeme veřejně a slavně, že chceme zůstatí zdárnými dítkami a věrnými služebníky Tvými, že stále chceme kráčet za Tebou jako Vůdcem svým, byť sebe obtížnější byla cesta, kterou nás provedeš, vědouce, že jen tato cesta bezpečně přivede nás do království Tvého, kde za věrnost a oddanost svou s Tebou a se všemi vyvolenými Tvými radovati se budeme na věky věkův. Amen.

CVIČENÍ DRUHÉ.

Poměr mezi sv. křtem a sv. biřmováním.

M. d. Sotva jste přišly na svět, spěchali s vámi rodičové vaši do chrámu Páně, abyste křtu sv. staly se účastny. Tehdáž dostalo se vám, aniž jste

o tom měly tušení, první milosti Ducha sv. S duší vaší, která až posud poskvřněna byla hříchem dědičným, stala se obmytím křtu sv. pojednou veliká změna: Duch sv. očistil ji netoliko ode hříchu, ale ozdobil ji také milosti posvěcující, učinil ji krásnou, svatou a Bohu milou; byvše do té chvíle nepřátelé Boží, staly jste se milými jeho dítkami a dědici království nebeského. A této milosti máte sobě po celý život svůj vážit jako největšího statku a stříci ji jako nejdrahocennějšího pokladu, neboť jen ten, kdo je v milosti posvěcující, jest v pravdě bohat a šťasten, jen ten má naději, že po smrti přijat bude do nebe, protože má samého Pána Boha za přítele svého. Jestliže tedy již na křtu sv. dostalo se vám té neocenitelné milosti, která z vás učinila dítky Boží a dědice království nebeského, proč máte přijati ještě svátost sv. biřmování? Vysvětlím vám rozdíl mezi těmito dvěma svátostmi, abyste poznaly, proč Pán Ježíš sv. biřmování ustanovil a co svátost ta v nás působí.

1. Na křtu sv. zrodily jste se z vody a z Ducha sv. k novému duchovnímu životu, duše vaše stala se příbytkem, chrámem Ducha sv. Od té chvíle přebýval ve vás Duch sv. s milostí svou a bude ve vás přebývati tak dlouho, pokud ho samy těžkým hříchem ze srdce svého nevypudíte. Jakmile však přijmete sv. biřmování, bude Duch sv. v duši vaší zvláštním způsobem přítomen, takže budete jím naplněny, plny Ducha sv. a naplněny všelikou plností Boží, jak nám sv. apoštol Pavel vykládá (Ef. 3, 19.). A čím více milosti Boží přebývá v duši člověka, tím jest tato krásnější, tím Bohu milejší. Nemáme-li tedy s radostí přijati svátost tuto, která nás v míře nejplnější činí přáteli Božími?

2. Na křtu sv. staly jste se milostí Ducha sv. dítkami Božími, čistými sice a nevinnými, ale přece jen

pouhými dítkami, slabými totiž a nedostatečnými. Ale jako člověk dle těla svého nezůstává stále děckem, nýbrž den ke dni roste, sílí a dospívá, až konečně stane se dospělým a mužným, tak má růsti a prospívati i duše jeho a konečně dosíci dospělosti své. A této dospělosti a dokonalosti dostává se jí ve svatém biřmování, pročez také svátost tato *dovršením, zdokonalením* se nazývá.

3. Kdyby člověk po všechn čas života svého Pánu Bohu sloužiti mohl v pokoji, kdyby mu nikdo v dobrém nepřekážel a nesváděl ho ke zlému, postačila by mu milost, kterou obdržel na křtu sv. Ale život vezdejší jest pln pokušení a bojů pro toho, kdo věrným zůstati chce Bohu svému, neboť, jak praví sv. apoštol Pavel (II. Tim. 3. 12.), »všichni, kdo chtějí pobožně živi býti v Kristu Ježíši, proti-venství trpěti budou.« Proti věrným služebníkům Božím bojuje nejen svět, totiž lidé hříšní, s knížetem tohoto světa, ale i vlastní tělo, totiž nezřízené žádosti a náklonnosti jeho staví se nejednou nepřátelsky proti duši. V boji, který vlastní tělo vede proti duchu, sílí a chrání nás zvláště nejsvětější svátost Oltářní, v boji proti ďáblu a převrácenému světu nalézáme však vydatné pomoci hlavně ve svátosti sv. biřmování. Ono zajisté činí z nás statné bojovníky Kristovy a podává nám duchovní zbraň, kterou všechny útoky nepřátel duše naše vítězně můžeme odrážeti. Na křtu sv. obdržely jste nezrušitelné znamení údů království Božího, učeníků a poddaných Kristových, ve svátosti biřmování bude vám vtisknut znak vojínů a bojovníků Páně.

Z toho, co jsem vám tuto vyložil o sv. biřmování, poznáte všickni, že by jednal velmi lehkovážně a zpozdile onen křesťan, jenž by zanedbával přijmouti svátost tuto, která jej nejhojnější měrou

milostí Boží naplňuje a bez níž nemůže se státi do konalým křesťanem a statečným bojovníkem Kristovým.

Rozjímání druhé.

Náboženská obojetnost nebo polovičatost.

Jak jste poznaly z předešlého rozjímání, hledí kníže tohoto světa získati sobě co nejvíce přívrženců. Aby toho dosáhl, slibuje těm, kdož se ho přidrží, všechno to, co život pozemský činí příjemným a lahodným.

Bohužel dávají se mnozí těmito klamnými sliby svéstí, že opouštějí Boha a oddávají se světu. Mnoho však jest i těch, kdož, nedávajíce se zaslepiti lákáním tímto, Bohu svému zůstávají věrni. I vy náležíte do počtu jejich, neboť odhodlaly jste se, že jen Boha za svého pána budete míti, že jen jemu sloužiti a jeho svatých přikázání chcete býti poslušny. Nedomnívejte se však, že jste tímto rozhodnutím navždy se zbavily světa a lákání jeho, a že se o vás více pokoušeti nebude. Kníže tohoto světa vida, že sliby svými nepořídil u vás ničeho, užívá jiného prostředku, aby vás získal. Tváří se, jako by již o to nestál, abyste Boha se odřekly a pouze jeho se přidržely, nýbrž žádá jen, abyste vedle služby Boží, které jste se oddaly, také trochu na něj pamatovaly. On líčí požitky, které svět poskytuje tak, jakoby byly nevinny a dovoleny a jako by bylo skoro hříchem, kdyby se jich člověk docela chtěl odřici. On vás bude míti k tomu, abyste srdce své mezi Boha a svět rozdělily a tak onu odhodlanost, s kterou jste se zasvětily službě Boží, v polovičatost nebo obojetnost zaměnily. Nemoha získati člověka celého, hledí zmocniti se ho alespoň z části, nebo

jinými slovy, chce z něho učiniti křesťana polovičatého, obojetného. Více si prozatím nežádá, neboť ví dobře, že křesťan, který se oddal obojetnosti, za nedlouho mu *celý* bude náležeti. I ukáži vám dnes, co jest tato obojetnost, jak jest zpozdilá a Pánu Bohu protivna.

Chcete-li poznati, v čem záleží obojetnost náboženská, pozorujte jen křesťana, který jí oddán jest. Křesťan obojetný věří sice všecko, co mu Církev sv. k věření předkládá, ale chrání se tuto víru před světem ukazovati; mluví-li se o ní nepřátelsky, neozývá se, aby jí hájil. V neděli a ve svátek bývá pravidelně na službách Božích, ale činí tak více ze zvyku než z pobožnosti. Poslouchává sice slovo Boží, ale bez zvláštního užitku pro duši svou. Přijímá svaté svátosti, ale není na něm pozorovati, že by se stával ctnostnějším. Modlí se sice každodenně, ale bez vroucnosti a často roztržitě. Postí se, ale s nechutí, a může-li se vyhnouti postu, činí tak. Čítá někdy v pobožné knize, ale kupuje také a čte knihy nevěrecké a nemravné. Vykonává časem nějaký dobrý skutek, ale činí tak více z ohledů světských, než z pravé lásky k Bohu a bližnímu. Varuje se sice hříchů smrtelných, ale všedních dopouští se přes tu chvíli. Křesťan obojetný chce dobře vycházeti s Pánem Bohem, ale nerad by si to pokazil se světem; rád by se líbil Bohu, ale velice by ho hnětlo, kdyby se mu svět pro jeho víru a zbožnost posmíval, nebo dokonce jej tupil a pronásledoval. Obojetný křesťan nechce sice kráčetí tou širokou cestou světa, která vede k zahynutí, ale nechce kráčetí ani tou úzkou, o které pravil Spasitel, že jediné vede do nebe. Obojetný křesťan byl by rád v lásce u Boha i u světa; ale je to možno? Jako nepodaří se nikomu sloučiti vodu s ohněm, tak nelze ani spojití službu Boží se službou tohoto

světa. Kdo toho chce docílit, jedná zpozdile, proto že chce vykonati něco nemožného. Křesťan obojetný podoben jest vojínovi, jenž v době války pobíhá mezi oběma nepřátelskými vojsky, chtěje býti s oběma stranami za dobře. Jak se mu však povede? Na obou stranách budou jej považovati za nepřítele, s obou stran budou naň střílet a ho pronásledovati, až konečně všecek uštván a ranami pokryt bude přinucen, aby se přidal buď k té nebo oné straně. K tomu musí dojíti u křesťana obojetného. Bůh ho nepřijímá za služebníka svého a odvrací se od něho, protože mu neslouží s celým srdcem a s celou duší, a svět ho nepokládá za svého a zavrhuje ho, protože do kostela chodí, svaté svátosti přijímá, se postí, těžkých hříchů se varuje a vůbec na oko křesťanský život vede. Tak se potácí mezi Bohem a světem, nemaje nikde pravého pokoje. Jest to stav nesnesitelný, který nemůže míti dlouhého trvání. A skutečně činívá obojetník stavu tomu konec tím způsobem, že od Boha odvrací se docela a službě tohoto světa se oddává.

Z toho, co jste slyšely o křesťanu obojetném, snadno poznáte, jak se Pánu Bohu takový člověk oškliviti musí. Pán Ježíš prohlašuje ho zřejmě za protivníka svého, neboť praví: »Kdo není se mnou, proti mně jest« (Luk. 11, 23.). Ano, můžeme říci, že Pánu Bohu skoro milejší jest zjevný hříšník než křesťan obojetný, protože hříšník, který si vědom jest hříšného stavu svého, spíše přijímá milost, kterou mu Bůh v milosrdenství svém nabízí, a dává se na pokání, kdežto křesťan obojetný, který při vši hříšné lásce k tomuto světu přece pevně za to má, že jest Bohu milým, ctnostným a dokonalým, na pokání ani nepomýšlí. Z té příčiny praví sv. Bernard: »Viděl jsem mnohé lichváře, ukrutné vojáky, nestydaté ženštiny a pohany, že se obrátili a po-

lepšili; ale chvěji se, protože jsem nikdy nespatriil, aby křesťan obojetný se byl dal na pokání.« Na takového zaslepeného křesťana vztahují se slova Hospodinova: »Vím skutky tvé, že nejsi ani studený ani horký; ó, bys byl studený nebo horký; ale že jsi vlažný, a nejsi ani studený ani horký, počnu tě vyvrhovati z úst svých« (Zjev. 3, 15—16.).

Poznavše tedy, jak zpozdilá, záhubná a Bohu protivná jest všeliká obojetnost náboženská, chraňte se všemožně, abyste se nedaly k ní nikdy svěsti, nýbrž zůstaňte stále věrný svému slibu, že jen Boha z celého srdce a ze vší duše milovati a že jen Jemu chcete sloužiti.

Modlitba.

Bože náš! Ačkoli jsme ti svatosvatě slíbili, že jen Tebe se přidržíme a jen Tobě budeme sloužiti, a ačkoli pevnou vůli máme slibu tomuto po celý život dostáti, přece obáváme se, aby se nástrahám klamného světa nepodařilo, nás alespoň částečně na stranu svou přivésti. Ó, nedopusť, Bože, abychom chtěli kdy sloužiti Tobě a světu zároveň! Odvráť od nás všelikou obojetnost, a dej, abychom vždycky na mysli měli slova Tvá, že nikdo dvěma pánům nemůže sloužiti. Uděl nám milost svou, abychom službě Tvé s celým srdcem se oddávali a za tuto věrnost v službě Tvé odplaty věčné si zasloužili. Amen.

CVIČENÍ TŘETÍ.

Svátostná milost sv. břimování.

M. d. Jest vám známo, že každou svátostí stáváme se účastni milosti posvěcující, která se nám buď *uděluje* jako ve sv. křtu a pokání, nebo v nás

se *rozmnožuje*, jako v ostatních svátostech. Ale mimo tuto milost posvěcující dostává se nám ještě jiné zvláštní milosti, která v každé svátosti rozdílna jest a milostí *svátostnou* se nazývá. Dnes promluvíme o svátostné milosti sv. biřmování a o její účincích.

Život pozemský jest pln pokušení pro každého křesťana, který Bohu svému věrně chce sloužiti. Toto pokušení pocházející jednak od lidí bezbožných, jednak z naší přirozené náklonnosti ke hříchu, obráceno jest jak proti víře, tak proti životu křesťanskému. Nepostačuje totiž, aby křesťan víru svou pouze v srdci choval, on jest také povinen k víře této veřejně se hlásiti a jí proti nepřátelům jejím všemožně hájiti. Tak snadno mohlo by se státi, že by křesťan, chtěje se vyhnouti posměchu nebo pronásledování lidí nevěřících, raději víru svou zapřel. Jindy zase láká křesťana špatný příklad lidí bezbožných nebo vlastní žádostivost a slabost, aby proti některému přikázání sv. náboženství se prohřešil. Aby tato pokušení proti víře a životu křesťanskému šťastně přemáhal, jest mu třeba zvláštní pomoci Ducha sv. a té se mu dostává svátostnou milostí sv. biřmování. Duch sv. uděluje mu v této svátosti *sílu a statečnost*; sílu dává mu k tomu cíli, aby svatou víru svou stále vyznával a zmužile hájil; statečnost pak činí ho způsobilým, aby všechny povinnosti sv. náboženství svědomitě konal, nedbaje žádných překážek a obtíží, které s plněním povinností těchto často jsou spojeny.

Jak mocná jest tato milost Ducha sv., poznáváme nejlépe na sv. apoštolech a prvních křesťanech. Apoštolové byli po tři léta ve společnosti Pána Ježíše. Slyšeli jeho učení, viděli svatý jeho život a byli svědky zázraků, které konal. To vše mohlo je tedy upevniti ve víře, že Ježíš Kristus jest skutečně Syn Boží a zaslíbený Messiáš. Ale jak se za-

chovali ve chvíli, když nepřátelé zmocnili se Pána jejich? Místo, aby byli prohlásili, že jsou učeníky jeho a že s ním chtějí trpěti i umřítí, dali se všichni na útěk, ba Petr později dokonce Mistra svého zapřel řka, že ho ani nezná. Zatím co Pán Ježíš od křivých svědků byl obžalován, zatím co nesmírně trpěl a umíral na kříži v největších bolestech, uzavřeli se apoštolé v domě, a žádný z nich neměl odvahy, aby aspoň slovem svého Pána a Mistra se zastal před jeho nepřátely. Jaký však rozdíl jeví se nám na sv. apoštolech po seslání Ducha sv.! Veřejně vyznávají, že Ježíš Kristus jest Syn Boží a zaslíbený Messiáš; tuto víru hlásají i před samou radou židovskou, a když se jim přísně zapovídá, aby více o Ježíši a učení Jeho nemluvili, prohlašují s největší rozhodností, že zákazu tohoto neuposlechnou, nýbrž že Krista a učení jeho i dále budou hlásati. A když byli trestáni, že učení Kristovo stále rozšiřují, radovali se z ran, které vytrpěli pro Krista.

A tuto sílu k vyznávání víry v Krista Ježíše a učení jeho udělil jim Duch sv. — I v životě jejich pozorujeme po seslání Ducha sv. veliký rozdíl. Ačkoli po tři léta měli na očích svatý život Kristův, ačkoli byli svědky jeho mírnosti, pokory, shovívavosti a lásky k nepřátelům, nevypudili přece ze srdcí svých domýšlivost, závist a nesnášlivost. Ale jakmile sestoupil na ně Duch sv., byli jako vyměněni. Nedopouštějí se dřívějších chyb, ale svědomitě řídí se svatým příkladem Kristovým a věrně plní i sebe obtížnější povinnosti, které jim ukládá učení Kristovo. Byl to účinek statečnosti, kterou Duch sv. jim udělil.

Tutéž sílu a statečnost nalézáme i u prvních křesťanů. Ačkoli dobře věděli, že za víru svou trpěti musí mnohé ústrky, protiventství, muka, ano i hroznou smrt, přece hlásili se veřejně k učení Ježíšovu

a nedali se ničím k zapření víry své pohnouti. A tuto víru netoliko vyznávali, oni také podle víry této žili. Kdykoli šlo o plnění přikázání Božích, neznali žádných obtíží. Život jejich byl tak bezúhonný, že i sami nepřátelé ctnostem jejich se podivovali. Takové ovoce nesla u nich síla a statečnost, kterouž Duch sv. je byl obdařil. Těšte se, že i vám dostane se ve sv. biřmování této pomoci Ducha sv., kterou všechna pokušení proti víře a životu křesťanskému vítězně přemůžete.

Rozjímání třetí.

Bázeň lidská.

Rozličným způsobem snaží se kníže tohoto světa rozmnožiti počet služebníků svých. Nedbá-li křesťan jeho slibů a zůstává-li věren Bohu svému, hledí ho pohnouti, aby alespoň *z části* věnoval mu srdce své. Jestliže pak ani to se mu nepodaří, sahá k poslednímu prostředku. Hrozí mu totiž posměchem, protivstvím a pronásledováním, které ho jistě nemine, bude-li Bohu věrně sloužiti a světem pohrdati. A hle, nejeden z těch, kdož až posud odolali jeho lákání, dává se zastrašiti těmito výhrůžkami a opouští Pána, jehož službě se byl zaslíbil. Abychom neocitli se v počtu těch, kteří z bázně před světem Bohu se zpronevěřili, ukáži vám, že člověk, který z takové lidské bázně od Boha se odvrací, jednáním tímto Jej velice uráží, sebe sama zneuctívá a veliké zpozdilosti se dopouští.

Když přiveden byl Pán Ježíš do domu Kaifášova, kdež od nepřátel svých měl býti souzen, usadil se Petr, který ze vzdálí následoval, v síni a zhříval se. Tu přistoupili k němu někteří z čeládky domácí a tázali se ho, není-li i on učeníkem Ježí-

šovým. A co řekl Petr? Zapřel Krista Pána, ba zapřísáhl se, že tohoto člověka ani nezná. A přece ho nejen dobře znal, on jej i miloval, on pevně věřil, že jest Ježíš zaslíbeným Messiášem a Synem Božím. Proč jej tedy zapřel? Z bázně před těmito lidmi. Báł se, že by se mu posmívali, ho tupili, ba snad i týrali, kdyby se přiznal, že jest učeníkem Kristovým. Kdo z vás pochyboval by, že tímto jednáním Pána Ježíše velice zarmoutil, urazil a potupil? Či nedal tím na jevo, že mu na těchto lidech více záleží, nežli na Kristu Pánu? A Petrovi podobají se všichni křesťané, kteří jen proto chrámu Páně zanedbávají, svatých svátostí nepřijímají, se nepostí a přikázání Boží přestupují, aby světa proti sobě nepopudili, aby jeho posměchu nebo pronásledování neuvalili na sebe. Na přízni lidské záleží jim více než na lásce Boží; aby světu se zavděčili, jsou hotovi každého hříchu se dopustiti a Boha rozhněvati a touto nevážností k Pánu a Bohu svému urážejí Jej velice.

Křesťan, který z bázně před lidmi zanedbává svých náboženských povinností, hoden jest opovržení všech lidí, neboť mluví a jedná jinak, než v srdci svém smýšlí. Takový člověk jest přesvědčen o pravosti sv. víry své a přece z bázně před lidmi ji zapírá, ba třeba i tupí. Ze strachu, aby mu plnění přikázání Božích a církevních neuškodilo u lidí, prohřešuje se proti nim, ačkoliv by je rád zachovával, jen kdyby toho nikdo neviděl. Kdo však z takových ohledů jedná proti nejsvětějším povinnostem svým, zahazuje sebe sama a zasluhuje, aby jím každý řádný člověk opovrhoval.

Konečně nemůže býti ani větší zpozdilosti, jako hřešiti a urážeti Boha z bázně, že by nám ctnostný a bohumilý život u lidí mohl býti na škodu. Rozumno jest báti se toho, kdo nám nejvíce škoditi

může. Ale jest to rozumno, bojíme-li se lidí smrtelných, Boha však, svého přísného soudce na věčnosti. se nestrachujeme? Což nepraví Kristus Pán: »Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, duše však zabítí nemohou, než bojte se raději toho, kterýž může i duši i tělo zatratiti do pekelného ohně?« (Mat. 10, 28.) Ale snad bychom se připravili o svou čest u lidí, kdybychom věrně sloužili svému Bohu? Na to odpovídám slovy sv. Tomáše Kempenského: »Nejsi ani lepší, jestliže tě lidé chválí, ani horší, jestliže tě haní; máš právě tolik ceny, zač stojíš u Boha«. Ostatně bylo by nejvýš pošetilé, kdybychom se obávali, že nás tupení lidí bezectných může zneuctiti. A bezectní jsou všichni takoví lidé, kteří nás proto tupí a pronásledují, že povinnosti sv. náboženství svědomitě plníme. Nedbejmež tudíž světa a konejme věrně to, co nám ukládá služba Boží. Neshánějme se po marné chvále lidské, ale nebojme se také posměchu a pronásledování jejich. Řiďme se vždy heslem sv. Augustina, jenž říkával: »Myslete a mluvte si o mne cokoli, má-li jen Bůh zalíbení ve mně!«

Modlitba.

Bože náš! Děkujeme Tobě co nejvroucněji, že jsi nás přijal do počtu věrných služebníků Svých. Jsme přesvědčeni, že sloužiti Tobě jest největším významáním a největším štěstím člověka. Ale shlédni milostivě na slabost naši! Viz, jakými hrozbami usiluje svět odvrátiti nás od Tebe! Ó, nedopusť, abychom kdy z bázně před lidmi Tobě se zpronevěřili, ale siliž nás milostí Svou, abychom přes všechno tupení a protivenství světa tohoto ve službě Tvé věrně setrvali a tím zalíbení Tvého sobě zasloužili. Amen.

CVIČENÍ ČTVRTÉ.

Sedmero darů Ducha sv.

Veliké milosti stáváme se účastni ve sv. biřmování tím, že nám Duch sv. poskytuje potřebnou sílu a statečnost, abychom víru svou stále vyznáváti a hájiti, jakož i povinnosti sv. náboženství svědomitě mohli plniti. Ale Duch sv. nepřestává na tomto daru, nýbrž připojuje k němu ještě šest jiných, neméně vzácných. Jsou to: dar moudrosti, rozumu, umění, rady, pobožnosti a bázně Boží. Křesťan obdařený těmito vzácnými dary podobá se vojínovi, jenž opatřen jest vším, čeho mu třeba, aby mohl řádně bojovati a stkvělého vítězství dobyti. V čem záleží dar síly, poznali jste již; nyní vám vyložím ostatní dary Ducha svatého.

Nejpřednější povinností člověka jest, aby stále si byl vědom, proč od Boha stvořen byl, neboli jaký cíl mu vytknul. Pozorujeme-li lidi kolem sebe, poznáme, že jedni hlavně o to se zasazují, aby hodně mnoho nabyli jmění, jiní, aby vznešených úřadů a hodností dosáhli, jiní, aby co nejvíce radostí a vyražení světských užili, opět jiní, aby sobě hodně vědomostí světských nashromáždili, jiní konečně hlavně o to se starají, aby sobě opatřili to, čeho k živobytí vezdejšímu pro sebe a rodinu svou nezbytně potřebují. Jsou tedy rozličné cíle, které sobě lidé na tomto světě vytkli; k dosažení těchto cílů směřují všechny jejich myšlenky, starosti a práce tomu věnují všechny síly své. Ale vše to není a nemůže býti hlavním cílem, ku kterému nás povolal Bůh. Pravý cíl náš oznamuje nám sv. náboženství, učíc nás, že Bůh stvořil lidi, aby Ho poznali, Jej milovali, Jemu sloužili a tím věčné spásy stali se hodnými. Cílem člověka jest tedy čest a

chvála Boží a spása duše. Nesmíme tedy přikládati srdce své k těm věcem, po nichž svět tak přílišně touží a se shání, ale musíme stále míti na mysli, že všechny tyto věci pomíjející mají jedině sloužiti k tomu, abychom pomocí jich mohli dosíci svého cíle nejvyššího. Abychom na tento vznešený cíl stále pamatovali a naň nikdy pro věci tohoto světa nezapomínali, k tomu činí nás způsobilými Duch sv. *darom moudrosti*.

Není však dosti na tom, abychom pouze věděli, co jest nejpřednějším cílem našim, nám třeba i znáti cesty a prostředky, které k tomu cíli jistě vedou. Poněvadž však cíl ten, jak jsme poznali, jest nadpřirozený, máme potřebl nadpřirozeného poučení o cestách k němu vedoucích. Poučení o tom, jak bychom Boha nejlépe ctili a spásu duše své pojistili, podává nám nejdobrotivější Bůh ve sv. náboženství, které nedostatečný rozum náš osvětluje a zdokonaluje. Kdo svatého náboženství sobě upřímně váží, pravdy, které ono hlásá, vždy dokonaleji poznati se snaží a vůbec dle stavu a vědomostí svých v něm stále se vzdělává, má *dar rozumu*, a dar ten uděluje nám Duch sv. ve sv. biřmování.

Jakoby málo platno bylo člověku znáti cestu, která k cíli jeho vede, kdyby po cestě této nekráčel, tak by ani neprospělo nám znáti sv. náboženství, kdybychom v životě svém dle něho se neřídili. Řemeslník i umělec musí uměti zacházeti s rozličnými nástroji, má-li se mu dokonale podařiti dílo, které chce vykonati. Tak jest i nutně třeba, aby křesťan uměl ve všem tom, co myslí, mluví a koná, spravovati se svatou víšou svou, má-li to směřovati ke cti a chvále Boží a ku spásu duše jeho. Aby toho dovedl ve všech případnostech života, k tomu uděluje mu Duch sv. *dar umění*.

Křesťan, byť i sebe lépe znal sv. náboženství a

jím-se řídil, může se často octnouti ve velikých pochybnostech. Nejednou zdá se mu, že by měl vykonati několik povinností najednou, a přece může vykonati jen jednu. Přijde doba, kdy potřeba vyvoliti si nějaké povolání; líbí se mu to i ono; pro které se má rozhodnouti? V takových a podobných rozpacích bývá člověk v životě svém často. Aby v těchto pochybnostech volil vždy to, co Bohu nejlépe se líbí a duši jeho nejvíce prospívá, k tomu pomáhá Duch sv. *darem rady*. — *Darem pobožnosti* zapuzuje Duch sv. ze srdce našeho všelikou vlažnost v službě Boží a naplňuje duši naši svatou horlivostí, abychom vždy s radostí a ochotou vše podnikali, co jest ke cti a chvále Boží.

Bázeň Boží konečně jest dar Ducha svatého, který nám brání, abychom ani sebe menším hříchem přelaskavého Otce nebeského nezarmoutili. Křesťan, v jehož srdci přebývá bázeň Boží, nedbá žádných ohledů světských, které tak mnohého k neposlušnosti a nevěrnosti k Pánu Bohu svádějí.

Tak působí Duch sv. dary svými, abychom po všechem čas života svého nikdy nespustili s očí svých vznešený cíl, ku kterému nás povolal Bůh, a vždy tak si vedli, abychom cíle tohoto šťastně dosáhli.

R o z j í m á n í č t v r t é.

Vyznání víry.

M. d. Přesvědčily jste se, že nemůže býti nic lepšího, moudřejšího a člověka důstojnějšího než oddati se zcela Bohu a službě jeho, i slíbily jste, že Boha a služby jeho nikdy neopustíte. Nebyla by však tato služba vaše dokonalá, kdybyste Pánu Bohu svému úplně nedůvěřovaly, kdybyste pevně a ne-

zvratně nevěřily všemu tomu, co nám zjeviti ráčil. Víra v slovo Boží jest první známkou, že jste praví učeníci a služebníci Kristovi. »Kdo věří v Syna, má život věčný,« praví Kristus Pán (Jan 3, 36), »ale kdo nevěří Synu, neuzří života, ale hněv Boží zůstává na něm.« Této víry v Ježíše Krista a slova jeho musíte sobě vážiti jako drahého pokladu, nesmíte nikdy dopustiti, aby vám ze srdce vašeho byla vyrvána. Bude-li však srdce vaše naplněno pevnou vírou, pak také zajisté budete rádi tuto víru dávatí na jevo. Kdo o pravdivosti nějaké věci úplně jest přesvědčen, netají se tímto přesvědčením, ale osvědčuje je při každé vhodné příležitosti. To platí i o svatém náboženství. Jako vojín nestydí se za svůj stejno-kroj a veřejně se hlásí ku svému praporu, tak nesmíte ani vy stydětí se za společnou víru naši, ale musíte se k ní zjevně hlásiti a ji před lidmi vyznávatí. Kdo by sv. náboženství skrýval jen v srdci a je před lidmi ukázati se ostýchal, prozrazoval by, že si ho náležitě neváží, že se zaň stydí; ale zač se člověk stydí, to opravdově nemiluje. Proto také žádá Kristus Pán od služebníků svých, aby víru v něho vyznávali: »Kdožkoli mne vyzná před lidmi, toho i já vyznám před Otcem svým, jenž jest v nebesích.« (Mat. 10, 32.) »Kdožkoli se stydětí bude za mne a za slova má, i Syn člověka stydětí se bude za něj, když přijde v slávě Otce svého s anděly svými.« (Mar. 8, 38.) A sv. Pavel slibuje každému z nás: »Budeš-li vyznávatí ústy svými Pána Ježíše, spasen budeš.« (Řím 10, 9.)

Z toho ovšem nenásleduje, že byste měly své náboženské přesvědčení stavětí stále na odiv, jiným je vnučovati, s nevěrci nebo bludaři beze vší příčiny do náboženských hovorů nebo hádek se pouštětí. Ale chybou by bylo, kdybyste při potupných řečech, které lidé bezbožní tak často vedou o sv. nábo-

ženství, mlčely nebo jim dokonce přisvědčovaly. Pozorujete-li, že někdo o svatém náboženství nebo o některých jeho člancích smýšlí neprávě, musíte hleděti, abyste mu takové bludné náhledy vyvrátily a jej poučily. To se vám podaří jen tehdy, budete-li samy ve sv. náboženství důkladně se znáti; proto také jest povinností vaší, abyste ve svatém náboženství svém stále se vzdělávaly a každé příležitosti užívaly, byste své vědomosti náboženské doplňovaly. Kdyby od vás někdo žádal, abyste proti předpisům sv. víry své jednaly, na př. v neděli nebo ve svátek služby Boží zanedbávaly, se nepostily, v den sváteční pracovaly, v čase zapovězeném hlučných radovánek se účastnily, nesměly byste nikterak mu býti po vůli, neboť, kdybyste tak učinily, zapřely byste víru svou. Osvědčujte vždy, kdykoli to slouží ke cti a chvále Boží nebo ku vzdělání bližního, že jste katolickými křesťany a nedbejte nikdy posměchu a potupy nevěrcův a špatných křesťanů. Budete-li takto sobě vésti, dokážete tím, že si upřímně vážíte svatého náboženství svého, že jste pravými učeníky Kristovými a pojistíte sobě za to hojnou odplatu v nebesích.

M o d l i t b a.

Bože náš! Neskonalou milost prokázal Jsi nám povolav nás do sv. Církve své, která jediná učí nás všemu tomu, co Jsi zjeviti ráčil. Této svaté víry budeme sobě po celý život svůj jako nejdražšího pokladu vážiti a nedopustíme nikdy, aby nám ze srdce našeho byla vyrvána. Poněvadž však potřebí jest víru netoliko v srdce chovati, nýbrž i veřejně k ní se hlásiti, prosíme Tebe co nejsnažněji, abys nás milostí Svou ráčil síliti, bychom při každé příležitosti slovem i skutkem osvědčovali, že jsme katolickí křesťané a za to neohrožené vyznání víry své obdrželi zaslíbenou odměnu. Amen.

CVIČENÍ PATÉ.

Přisluhovatel svátosti sv. biřmování.

Sv. apořtolové uslyřevře, že Samaří přijalo slovo Boží, poslali k tamějším křesřtanům Petra a Āana, aby vzkládáním rukou udělili jim Ducha sv., kterého dosud nebyli přijali.

Z toho poznáváme, že sv. apořtolé vyhradili sobě a všem svým řádným nástupcům moc a právo udělovati sv. biřmování, což od prvních dob až do našich časů v pravé Církvě Kristově stále se zachovává. Již sv. Jeronym píše o tom (Adv. Lucifer): »V cirkvi panuje obyčej ten, že biskupové na venek vycházejí, aby vzkládali ruce na ty, kdož pokřřtění byvře v menřích městech přebývají.« A sv. Jan Zlatouřstý dí: »Udíleti vzkládáním rukou Ducha sv. náleželo jedině apořtolům, jim jediným bylo to od Krista odevzdáno: za tou přičinou spatřujeme také, že to činí toliko představení, kterýmiž v cirkvi jsou biskupové, a ne jiní.« Papež Innocenc píše: »Jen biskupové mají právo biřmovati,« k čemuž dodává papež Eugen IV., že s povolením stolice apořtolské z přičin důležitých a naléhavých (na př. v době pronásledování, v zemích pohanských) i prostý kněz křížmem od biskupa svěceným svátost tuto výmínečně uděluje. Toto ustanovení odůvodňuje sv. Tomáš Akv. takto: »Jako při stavění budovy podřizení dělníci kámen, maltu, dříví a ostatní hmoty stavební dodávají, ale dokonání díla přísluřší staviteli, právě tak musila svátost, kterou duchovní budova takřka se dokonává, svěřena býti biskupovi.« Ona milost, která nám plnost Ducha sv. udílí, z nás dokonalé křesřtany činí, může býti udílena toliko od toho, komu od Krista plná moc duchovní byla svěřena. Tuto moc odevzdal však Syn Boží a Spasitel světa

apoštolům a jejich řádným nástupcům — biskupům, kteří sice část moci této kněžím udělují, část však sobě vyhrazují.

Biskupové vykonávají nejprve *nejvyšší úřad učitelský*, neboť ve spojení s hlavou církve, biskupem římským, rozhodují na obecných sněmích u věcech víry a mravů a ustanovují ve svých diecésích ty, kdož věřící sv. náboženství mají vyučovati. K tomu poukazuje světlo, nazvané »fides« čili »víra«, které biskupa při výkonech jeho bohoslužebných stále provází, jakož i biskupská čepice, mitra, jejížto dva konce jeho známost v Zákoně Starém i Novém naznačují. Naslouchejte tedy bedlivě každému slovu, které biskup k vám promluví a zachovávejte je v srdci svém, pamatujíc na výrok Kristův učiněný k apoštolům (a nástupcům jejich): »Kdo vás slyší, mne slyší.« (Luk. 10, 16.) — Biskupovi odevzdán jest i *nejvyšší úřad kněžský*, on zejména jest roz-
davačem tajemství Božích (I. Kor. 4, 1.). Proto světlí nádoby, kterých k oběti nejsvětější jest potřebí, sv. oleje, jichž při svátostech se užívá, on ponechává sobě rozřešení jistých zvláště těžkých hříchů, on svěcením na kněžství přibírá sobě vhodných spolupracovníků. Na úřad tento pamatuje nás zvláště kříž, pectorale, který stále na prsou nosí, a požehnání, které věřícím ve způsobě kříže udílí. Přijímejte toto požehnání s náležitou úctou a zbožností! — Dle výroku sv. Pavla (Skutk. apošt. 20, 28.) ustanovil Duch sv. biskupy, aby spravovali církve Boží, které dobyl Kristus krví svou, t. j. aby věřící zákony církevními vážali, je od rozličných závazků církevních z příčin důležitých rozvazovali, neposlušné a vzdorovité trestali ano i z církve vylučovali. Tento *pastýřský úřad* připomíná biskupská berla, která nahore zaokrouhlena jsouc naznačuje, že biskupové právo toto vykonávati mají s láskou, mírností a

shovívavostí. I prsten, který nosí biskup, pamatuje netoliko, že s diecézí svou nerozlučně spojen, s ní takřka zasnouben jest, ale naznačuje také jeho královskou důstojnost v Církví sv. Přijměte tedy s úctou a radostí řádného nástupce svatých apoštolů, až navštíví osadu naši, a proste Boha, aby skrze něho vylil v hojné míře požehnání Své na vás!

Rozjímání páté.

Stálost u víře.

Ježíš Kristus přišel na svět, aby naučil lidi Boha znáti a jim ukázal, jak Ho mají milovati, Jemu sloužiti a za to života věčného v nebi dojíti. A přece předpověděl již Simeon Panně Marii, když Syna svého v chrámě Jerusalemském Bohu Otci obětovala, že Ježíš »postaven jest mnohým ku pádu a na znamení, jemuž bude odpíráno (Luk. 2, 14.), to jest, že se najde mnoho takových lidí, kteří tohoto největšího dobrodince člověčenstva a učení jeho zavrhnou ku vlastní záhubě své. Pravdu tohoto proroctví zakusil Pán Ježíš již v době svého pozemského života; ji zakusili i sv. apoštolové, kteří učení Kristovo po celém světě hlásali, a až podnes jest dosti těch, kdož Kristu Pánu a učení jeho odpírají. »Mnozí zajisté chodí,« píše sv. Pavel (Fil. 3, 18.) »jako nepřátelé kříže Kristova, pohrdajíce svatým jeho učením a pronásledující ty, kdož mu oddáni jsou.« Odkud pochází tato nenávist proti Kristu Pánu, jeho učení a jeho vyznavačům? Příčinou nenávisti této jest pýcha a bezbožnost. Člověk pyšný pokládá se za moudrého, myslí, že všechno ví a že mu netřeba, aby se jako ostatní lidé od kněží poučovati dal; proto pohrdá sv. náboženstvím a to tím více, poněvadž v něm ledacos jest obsaženo,

čeho obmezeným rozumem svým postihnouti nemůže. Člověk bezbožný pak nenávidí sv. náboženství proto, že hříšný život jeho zavrhuje a trestem Božím mu hrozí, neboť jak praví Kristus Pán, »každý, kdo činí zle, nenávidí světla a nejde k světlu, aby nebyli trestáni skutkové jeho« (Jan 3, 20.).

Nedivte se tedy, moji drazí, jestliže lidé pyšní a bezbožní nepřátelsky chovají se budou k vám proto, že sv. náboženství sobě vážíte a dle něho živý jste. Kristus Pán předpověděl tento osud svým učeníkům, když pravil: »Budete v nenávisti všechněm pro jméno mé. Ven ze škol vyženou vás, ano přichází hodina, že každý, kdož vás zabije, domnívati se bude, že by tím sloužil Bohu« (Mat. 10, 16. — Jan 16, 2.). Jak dobře věděl Pán Ježíš, co čeká na učeníky jeho! Považme jen, jak se vedlo apoštolům! Sv. Pavel píše o protivenství, která pro učení Kristovo zakoušeti musil: »Byl jsem v žalářích a ranách nad míru, v smrtích častokrát. Od židů pětkrát čtyřiceti ran bez jedné jsem trpěl. Třikrát jsem, metlami byl mrskán, jednou jsem byl kamenován; byl jsem v práci a bídě, v bděních mnohých, v hladu a žízni, v postech mnohých, v zimě a nahotě« (2. Kor. 11, 24—27.) Podobným protivenstvím vydáni byli i ostatní apoštolé. Všichni musili za víru svou v Krista trpěti mnohé útisky, snášeti hrozně muky a konečně podstoupiti bolestnou a potupnou smrt. Tak vedlo se i přemnohým křesťanům v prvních dobách Církve sv. I oni musili se rmutiti v pokušeních (1. Petr 1, 16), která jim nepřátelé učení Kristova bez ustání připravovali, musili obětovati své jmění, zdraví, své životy za víru v něho. Již sv. Augustin, jenž žil ve IV. století, volá: »Jaký zástup reků křesťanských shromáždil si, ó Bože, kolem nás, abys nás povzbuzoval k boji«. Miliony mučovníků všech stavů, věků a pohlaví dali svou

čest, své statky i život za svou víru v Krista, a tento počet doplňoval se stále a doplňuje se podnes novými mučeníky, kteří ve všech dílech světa statečnosti jejich následují.

Nyní ovšem Bůh takových obětí od nás nežadá, nyní můžeme veřejně k náboženství křesťanskému se hlásiti, ale proto přece musíme snášeti mnohé útisky od lidí nevěřících a bezbožných pro víru svou. Nebojte se však těchto protivenství, nedejte se zviklati ve víře své, nedejte se odvrátiti od konání povinností, které vám ukládá sv. náboženství, neboť Duch sv. posilní vás ve sv. biřmování, abyste přes všechny tyto útisky víru svou statečně vyznávali a jí hájiti i podle ní živi býti mohli. Jste sice ještě mladí a slabí, ale pomocí Ducha sv. nabudete takové síly a statečnosti, že žádné pronásledování a protivenství tohoto světa nepřiměje vás, abyste Kristu Pánu stali se nevěrnými. Vzpomeňte si často na zástupy oněch svatých, kteří v nejútlejším věku za Krista a víru jeho hrozně muky i smrt ochotně a rádi podstoupili, jako sv. Vít, sv. Anežka a mnoho jiných. Těšte se v dobách utrpení slibem Kristovým: »Blahoslavení jste, když vám budou zlořečiti a protivenství činiti pro mne. Radujte se a veselte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích«. (Mat. 5, 11, 12.)

M o d l i t b a.

Bože náš! Zavázali jsme se slavným slibem, že sv. učení Tvé nejen v srdci svém chovati, ale i slovem a skutkem budeme vyznávali. Avšak víme dobře, že za tuto věrnost a oddanost k Tobě mnohé útisky se strany zlého světa nás očekávají. Ó, nedopusť nikdy, abychom v protivenstvích těch Tebe opustili, ale siliž nás milostí svou, abychom povzbuzování příkladem svatých apoštolův a mučeníků

všecky útky a protivenství, které nás pro víru naši zastihnou, z lásky k Tobě rádi snášeli, přesvědčení jsouce, že za tuto stálost u víře dostane se nám hojně odměny v nebesích. Amen.

CVIČENÍ ŠESTÉ.

Zevnější znamení.

V každé svátosti dostává se nám milosti Boží, kterou duše naše má býti posvěcena. Tato milost neviditelná uděluje se však dle ustanovení Pána Ježíše pomocí jistého zevnějšího, viditelného znamení, které netoliko tuto milost zobrazuje, nýbrž ji přímo působí, tak že bychom bez tohoto znamení oné milosti účastnými se nestali. Má-li ku př. dostat se člověku milosti křtu sv., má-li totiž duše jeho od hříchu dědičného očištěna a milostí posvěcující ozdobena býti, nutno jest, aby na něm vykonáno bylo znamení zevnější, které záleží v tom, že se voda na hlavu křtěnce lije, při čemž pronášejí se slova: Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Nuže, které pak jest zevnější znamení při svatém biřmování? Zevnějším znamením svátosti této jest vzkládání rukou a mazání křížmem, které biskup se zvláštními slovy koná nad biřmovancem. V Písmě svatém děje se zpravidla pouze zmínka o vzkládání rukou; tak slyšely jste již v prvním cvičení, že svatí apoštolové na křesťany v Samaří a Efesu vzkládali ruce, a ti že přijímali Ducha sv. Avšak z církevního podání vysvítá jasně, že s tímto vzkládáním rukou i mazání olejem bývalo spojeno. To dosvědčuje výrok sv. Cyrilla, biskupa Jerusalemského, jenž takto dí: »Chraň se, abys tento olej za

obyčejný olej nepokládal a jeho si nevážil, neboť jako chléb ve svátosti oltářní po proměnění není více obyčejným chlebem, ale tělem Kristovým, tak i tento olej po vzývání Ducha sv. není již pouhým olejem a obyčejným mazáním, ale darem Krista a Ducha sv., jenž přítomností božství jeho stal se účinným.« Všechny výkony, jichž při udílení sv. biřmování se užívá, vytknul nejúplněji Tertullian těmito slovy: »Tělo bývá pomazáno, aby se duše posvětila. Tělo se znamená, aby i duše došla ochrany. Tělo vzkládáním rukou se zastíňuje, aby i duše osvěcena byla.« (L. de resur. carn.) Ostatně naznačuje i sv. Pavel v 2. listě svém ku Korintským (1, 21), že již za jeho doby sv. biřmováním tímže způsobem se přisluhovalo, jak Tertullian později vyložil, neboť píše: »Ten pak, kterýž potvrzuje nás s vámi v Kristu a kterýž *pomazal* nás, jest Bůh, kterýž i poznamenal nás a dal nám závdavek Ducha sv. v srdce naše«. Poněvadž pak oba tyto výkony dály se zároveň, an biskup mezi tím, co čelo biřmovance mazal palcem. ostatní prsty na hlavě jeho měl položeny, činěna zmínka brzy o tom, brzy o onom, a nazývá se biřmování u otců církevních tu »svátostí vzkládání rukou«, tu zase »svátostí křížma«.

Proč Spasitel náš právě tato dvě znamení pro svátost sv. biřmování ustanovil, snadno si vysvětlíme. Vzkládání rukou na hlavu dalo a děje se za dvojím účelem. Buď užívá se ho s tím úmyslem, aby požehnání Boží jisté osobě bylo vyprošeno; tak čteme v Písmě sv., že patriarcha Jakob žehnaje synům Josefovým položil ruce na hlavy jejich (1. Mojž. 48, 14); totéž učinil Mojžíš Josuovi, který potom naplněn jest duchem moudrosti (5. Mojž. 34, 9); vzkládáním rukou udílel i Spasitel náš požehnání dítkám, které rodičové k němu přivedli. Jindy opět má vzkládáním rukou naznačeno býti, že ten, kdo

někomu ruce na hlavu nebo na rameno klade, jeho se ujati, o něj se starati, jeho v hrozícím nebezpečnosti chce chrániti. Vzkládáním rukou biskupových na biřmovance zobrazuje se obojí tento účinek; naznačujef se jím, že Duch svatý netoliko s pože-
hnáním svým, se svými dary na biřmovance se-
stupuje a v něm od této chvíle s náplní milosti
svých chce přebývati, ale že také zvláštním způ-
sobem jeho se ujímá a jej proti nebezpečnostem,
která mu se strany světa hrozí, do ochrany béře.
Dle slov žalmisty Páně, »prebývá« takový křesťan
v »ochraně Ducha svatého«, který jsa ochráncem
a útočištěm jeho, od zlé nákazy ho osvobozuje, ra-
meny svými zastíňuje, pravdou svou jako štítem
obestírá, tak že nemusí se báti žádného nebezpe-
čenství (Ž. 90.)

I olej hodí se velmi dobře za znamení této
svátosti, která duši křesťana plností síly nasycuje.
Štáva stromu olejového (olivy) byla v zemi zaslíbené
kromě obilí a vína hlavním předmětem výživy a
blahobytu, a připisována jí zvláštní síla, pročef olej
netoliko s pokrmy mísili, nýbrž i těla svá jím ma-
zali. To dalo se hlavně proto, aby těla nejen pruž-
nější a ohebnější, ale i silnější se stala. Ona způ-
sobilost k duchovnímu boji, který zde na zemi
s nepřáteli spásy své musíme vésti, nemůže tedy
lépe naznačena býti, nežli právě tímto pomazáním.
Křesťan svatým biřmováním posilněný může k Duchu
sv. volati se žalmistou Páně (Ž. 88.): »Olejem
svatým svým pomazal jsi mne, ruka Tvá spomá-
hati bude mi, a rámě Tvé posilovati mne bude.
Nic neprovede nepřítel proti mně, a syn nepravosti
neuškodí mně«.

Poněvadž však biskup netoliko při mazání čela
biřmovancova ruce na hlavu jeho klade, nýbrž již
před tímto svatým úkonem i po něm ku všem biř-

movancům ruce své vztahuje a nad nimi Ducha sv. vyzývá, ku konci pak všem udílí požehnání, jest třeba, abyste od počátku až do konce svatému tomuto úkonu byly přítomny, jak to i Církev sv. výslovně nařizuje.

Rozjímání šesté.

Následování Krista.

Chcete-li, m. d., býti pravými učeníky Kristovými, musíte se připraviti na mnohá protiventství která vám nepřátelé Krista a učení jeho po celý život váš budou činiti. To vyložil jsem vám v posledním rozjímání a ukázal jsem vám, že jen tehdy zdárně tato protiventství budete přemáhati, ozbrojíte-li se takovou stálostí u víře, jakou svatí apoštolé, mučeníci a vyznavači se stkvěli. Oddanost svou ke Kristu Pánu, kterou jako učeníci jeho naplnění býti musíte, osvědčíte však jedině následováním Spasitele svého, jenž výslovně pravil: »Kdo nejde za mnou, nemůže býti mým učeníkem.« (Luk. 14, 27.) Jíti za Kristem neznamená však nic jiného, než řídit se jeho příkladem a uspořádati život svůj dle života jeho. »On zajisté příklad dal nám, abychom, jakož on činil, tak i my činili.« (Jar 13, 15.) K tomu vybízí nás sv. Petr, řka: »Kristus pozůstavil vám příklad, abyste následovali šlepečí jeho.« (1. Petr 2, 21.) Touto zásadou řídil se i sv. Pavel, jak dosvědčují slova, jimiž opět napomíná křesťany: »Buďte následovníci moji, jako i já jsem Kristův.« (1. Kor. 4, 16.) Vyzýváje křesťany v Římě, aby »oblékli se v Pána Ježíše Krista«, chce tím dle výkladu sv. Tomáše Akv. povzbuditi je, aby »přijali ducha Kristova a následovali ctností jeho«. Zajisté má pravdu sv. Basilius, vykládaje, že

Syn Boží i proto přirozenost lidskou na se vzal, aby na sobě samém takřka obraz pravé zbožnosti nakreslil a jej všem jako dokonalý vzor, kterému se každý dle sil svých má přizpůsobiti, před oči předváděl. Toť jest tedy, m. d., ten vznešený, dokonalý vzor, dle něhož veškeré své chování zaříditi musíte, chcete-li býti pravými učeníky Kristovými. Nedbejte řečí a skutků tohoto světa, který vás tak často vybízí k následování, nýbrž uvažujte pokaždé, kdykoli něco zamýšlíte, mluvíte nebo konáte, na mysl své, jak by asi Spasitel váš v tomto případě byl smýšlel, mluvil a jednal, a dle toho zařídte pak chování své i jednání.

Jakmile tedy ráno ze spánku procitnete, budiž první vaší myšlénkou Bůh; jemu obětujte vše, co v nastávajícím dnu budete konati, tak jako Kristus celý život jen Otci nebeskému zasvětil. Vzdychněte si vroucně: »Bože můj! Všecko, cokoli dnes mysliti, mluvíti a konati budu, obětuji za příkladem Syna Tvého ke cti a chvále Tvé.« — Konajíce své modlitby, představte sobě Spasitele, jakou vroucností na modlitbách trvával, maje mysl svou jedině k Otci nebeskému obrácenu, a zajisté nedopustíte se roztržitosti. — Uloženou práci konejte s největší ochotou a svědomitostí, vzpomínajíce si na horlivost, s kterou Kristus dílo své vykonával na zemi. — Kdykoli vám rodiče, učitelé nebo představení vaši něco rozkáží, vzpomeňte si na poslušnost, kterou Ježíš, Pán nebes i země, Marii, matce své a pěstounovi svému prokazoval. — Vstupujíce do školy, představte sobě Spasitele, s jakou pozorností v chrámě učitele poslouchal. Zdá-li se vám práce nějaká obtížnou, vzpomeňte si na obtížné cesty, které Kristus ve svém úřadě učitelském po tři léta konal, na namáhavá kázání, která často do umdlení míval k zástupům. — Pocítíte-li nějakou bolest, potla-

čujte ji vzpomínkou na hořké utrpení jeho. — Trpíte-li hladem nebo žízní, představte si jej na kříži pnicího, jak u velkých bolestech žízní trápen byl. — V zábavách a vyraženích pamatujte na Spasitele, který i na svatbě v Káni Galilejské čest Boží a blaho svých bližních měl na mysli. — Vyhledávejte stále příležitosti k činění dobrého, pamatujíce na Krista, který obcházel všude dobře čině. — Přichází-li na vás nějaké pokušení, představte si Krista Pána, jak na poušti slovy Písma sv. odmítá pokušení ďáblovu, a najdete v pravdách sv. náboženství pokaždé vhodný prostředek, jímž všechna pokušení šťastně přemůžete. — Vidouce, že jiní hřeší, zarmucujte se v srdcích svých a modlete se v duchu s Kristem: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí«. Je-li třeba někoho napomenouti nebo pokárati, činite to vždy dle příkladu Kristova s láskou a šetrností.

Hle, tak najdete v každém případě života nejen nyní v mladém věku svém, ale i později až dospělými se stanete, v příkladě svého Spasitel nejlepší návod, jak se zachovati máte. Řídíce se stále příkladem, který nám Kristus zůstavil, budete se mu vždy více připodobňovati a zasloužíte sobě za věrné následování jeho hojnou odměnu v nebesích.

Modlitba.

Spasiteli náš! Tys ráčil na sebe vzíti přirozenost lidskou nejen proto, abys za nás mohl trpěti a umřítí, nýbrž i proto, abys nám na sobě samém ukázal, jak veškeren život svůj uspořádati máme. Ó, přispěj nám pomocí svou, abychom tímto příkladem se řídili ve všech případech života svého! Příklad Tvůj buď nám vzorem ve všelikém konání našem, v práci a v modlitbě, v radosti a v zármutku,

v samotě a ve společnosti, v životě i ve smrti! Jsme přesvědčeni, že kráčejíce v šlepějích Tvých nikdy nepochybíme, ale vždy více prospívati budeme ve ctnosti a v zalíbení Tvém. Amen.

CVIČENÍ SEDMÉ.

Obřady.

Látka, jíž při sv. biřmování se užívá, jest křížmo, smíšenina to oleje s balsámem. Toto křížmo, jakož i jiné sv. oleje světí se od dávných dob každoročně na Zelený čtvrtek, poněvadž den tento, v němž nejsv. svátost Oltářní byla ustanovena, ku svěcení látek při udílení sv. svátostí užívaných za nejvhodnější se pokládá. Co toto křížmo naznačuje, vysvítá nejlépe z modlitby při svěcení konané, v níž biskup prosí, by Bůh křížmu sílu Ducha sv. udělil, aby duše křesťana tímto křížmem pomazaného od porušení hříchu ochráněna byla a jako chrám Boží líbeznou vůni života nevinného vydávala. Balsám (bělavá to a průhledná šťáva jistého pryskyřicovitého keře) netoliko chrání od hniloby, ale i líbeznou vůni rozšiřuje. Naznačuje tudíž velmi vhodně milost sv. biřmování, která křesťana od zkázy hříšného světa zachrání a jej způsobilým učiniti má, aby životem ctnostným bližní své vzdělával. Bude-li s milostí jemu udělenou věrně působiti, přinese ovoce Ducha sv. t. j. ctností bohumilé (Gal. 5, 22, 23) a stane se dobrou vůní Kristovou.

Pomazání sv. křížmem děje se ve způsobě kříže, kterýmžto znamením vůbec všechny svátosti se udílejí, aby tím naznačeno bylo, že nám Kristus svým utrpením a svou smrtí na kříži oněch milostí zasloužil. Biskup znamená biřmovance sv. křížmem

napomíná jej, aby od této chvíle víru svou neohroženě vyznával, neboť svátost, kterou mu udílí, dává mu potřebnou sílu a odvahu k vyznání tomuto. Napomenutí toto nabývá ještě většího důrazu tím, že právě čelo sv. křížem se znamená. Čelo zajisté jest část obličeje, která nejvíce vyniká a zrakům všech vydána jest. Biřmovanec má tedy nositi kříž na čele, t. j. má víru svou před lidmi ukazovati, ji veřejně a bez ostychu vyznávat. Jako vojín odznaky svými osvědčuje svou lásku k vlasti a svou oddanost k zeměpánu, tak má i vojín Kristův znamením sv. kříže před celým světem vyznávat, že za víru svou se nestydí, ale že za čest sobě pokládá, býti křesťanem katolickým. »Nestydím se za evangelium,« má volati se sv. Pavlem, »moc zajisté Boží jest k spasení každému věřícímu« (Řím. 1, 16.) Vzhledem k tomu praví papež Eugen IV.: »Protože čelo přirozeným sídlem studu jest, maže se biřmovanec na něm, aby se nestyděl za jméno Kristovo a za učení Ukřižovaného, které židům pohoršením, pohanům bláznovstvím jest.« Budete-li, m. d., předpisy sv. náboženství bez ostychu plniti, nebudete nikdy míti příčiny stydět se, ale ovšem velkou potupou bylo by pro vás, kdybyste zbaběle víru svou zapíraly a povinnosti, které sv. náboženství vám ukládá, zanedbávaly. Na to vzpomeňte zvláště, až biskup čelo vaše bude mazati.

Znamenání čela křížem připomíná také velmi vhodně ono nezrušitelné znamení, které se duši biřmovance vtiskuje. Křesťan stává se tímto znamením na věčné časy znamenáným, a onen anděl hněvu Božího, jenž v poslední den vyslán bude, neuškodí jemu, jestliže pečeti této životem nekřesťanským nesešel.

Hned po vykonaném pomazání dává biskup mladému bojovníkovi lehký políček, říká při tom:

»Pokoj s tebou!« Udeření ve tvář jest něco bolestného i potupného zároveň. Takového pohanění dostalo se Spasiteli našemu v síni Kaifášově od jednoho ze služebníků, protože nejvyššímu knězi pravdu řekl do očí. Podobné potupy zakusili i sv. apoštolé od vysoké rady, která je mrskati dala za to, že hlásali učení Kristovo. Oni pak šli z toho shromáždění radující se, že hodni učinění jsou trpěti pohanění pro jméno Ježíše. Tak má i učeník Kristův každé příkoří, které se mu pro víru a ctnost děje na světě, trpělivě a s radostí přijímati a snášeti. Potupa a protivenství, které nás za zbožnost naši stíhají, nemohou nás připravit o pokoj srdce, ale naopak rozmnožují vnitřní spokojenost a naplňují duši pokojem Božím, kterýž převyšuje všeliký smysl. Za to však zbavují se bezbožní protivníci Krista a věrných učeníků jeho pravého pokoje a naplnění bývají »soužením a úzkostí, jež přicházejí na každou duši člověka činícího zlé« (Řím 2, 9.)

Šlovy »pokoj s tebou«, propouští biskup biřmovance. A skutečně nemůže mladého bojovníka, jenž do tuhého boje se vydává, nic tak vydatně potěšiti, jako výrok Kristův učiněný učeníkům jeho: »Na světě budete míti nátisk, ale nermutiž se srdce vaše ani se strachuj! Pokoj svůj dávám vám (Jan, kap. 16. a 14.)!«

Rozjímání sedmé.

Křesťanská statečnost.

Život lidský přirovnává se často plavbě po širém moři. Někdy bývá to plavba klidná a pohodlná, ale nejednou povstávají větry nepříznivé, loď bývá zmítána dmoucimi se vlnami a přes tu chvíli hrozí jí nebezpečství, že na ukrytá úskalí narazí a o ně

se rozbije. A tak stíhají i v životě vezdejším člověka rozmanité starosti a obtíže. Považte jen, jak klopotně velká část lidí, den ke dni se starati musí, aby potřebnou výživu, oděv a jiné věci života vezdejšího sobě opatřili! Co to stojí práce a starostí, nežli se člověk nějakému řemeslu, umění nebo vědě důkladně vyučí! A co všecko musí podniknouti ten, kdo by rád bohatství, vyššího úřadu nebo přízně svých představených se dodělal! A přece jsou to věci pouze časné, pozemské, které trvají jen na chvíli. Mohli bychom se tedy domnívati, že života věčného a nepomíjejících statků nebeských dosáhneme bez namáhání, obtíží a bojů?

Mezi následky hříchu prvotného náleží i to, že více k zlému než k dobrému jsme náchylni. »Smysl a myšlení srdce lidského ke zlému nakloněna jsou od mladosti jejich,« praví Písmo sv. (1. Mojž. 8, 21.). Naše žádostivost a zlý příklad světa stále nás ku zlému pohání; řídíme-li se jimi, plyne ovšem život náš na pohled pohodlně, ale cesta, kterou pak kráčíme, jest onou cestou širokou a pohodlnou, o níž praví Spasitel, že vede k zahynutí. Jakmile si však umíníme, že živi budeme dle vůle Boží, jakmile povinnosti své svědomitě chceme plniti, tu objevují se hned překážky a obtíže, které jen s velikým namáháním a sebezapřením můžeme přemoci. Vyplňuje se tu slovo Kristovo, že království nebeské násilí trpí, a že jen ti uchvacují je, kdož násilí činí, t. j. kdož se namáhají a se zapírají. Kdykoli Spasitel náš mluví o dosažení království nebeského, užívá vždy takových podobností, z nichž jasně vysvítá, s jakým namáháním, s jakými obtížemi, lopotami a boji práce tato jest spojena. Křesťan, který sobě nebe vydobyti chce, přirovnává se k rolníku, jenž v potu tváří pole a vinici musí vzdělávatí, chce-li užitku se dodělati, nebo obchodníku, který bez starosti a lopocením ni-

čeho nezíská. Sv. Pavel nazývá dokonce život křesťanský bojováním, běžením o závod. Nesmíme tedy očekávat, že bez práce a namáhání bohabojně žítí a tím lásku Boží a odměnu věčnou v nebi si získati můžeme, nýbrž třeba jest, abychom na mnohá těžká pokušení byli připraveni. Potom teprv, když všecka tato pokušení statečně budeme přemáhati, zasloužíme se odplaty věčné, jak slibuje Písmo sv., anodí: »Blahoslavený muž, kterýž snáší pokušení, nebo když bude zkušén, vezme korunu života.« (Jak. 1, 12.)

Vědouce tedy, že bez práce a sebezapírání křesťansky živý býti a života věčného dosáhnouti nemůžete, nermuťte se nikdy nad obtížemi a překážkami, které se vám v plnění vůle Boží v cestu budou stavěti, ale dle napomenutí sv. apoštola Jakoba (1, 2). »za největší radost mějte, když v rozličná pokušení upadnete.« »Pamatujte,« napomíná Písmo sv., »kterak Abraham zkušén byl, a skrze mnohé zármutky jsa zkušén, přítelem Božím učiněn jest. Tak i Isák, tak Jakob, tak Mojžíš i všichni, kteří se líbili Bohu, skrze mnohé zármutky prošli věrni (Jud. 8, 22. 23.).« Vzpomeňte na práci a bídu, mnohá bdění, hlad a žízeň, mnohé posty, zimu a nahotu, na rozličná nebezpečství na řekách, od lotrů, v městech, na poušti, na moři, mezi falešnými bratry, která překonati musil sv. Pavel, aby zadost učinil povinností, které jako apoštol Páně na se vzal (II. Kor. 11, 26, 27.). Nestrachujte se příliš obtíží, s kterými vám bude zápasiti při svědomitém plnění povinností vašich, ale těšte se tím, že Bůh sílí věrné služebníky své, aby všechny překážky přemohli. Povzbuzujte a posilujte se také příkladem svatých a světic Božích, kteří tak neohroženě a statečně vůli Boží plnili. Obdařeny jsouce silou a statečností ve svátosti sv. biřmování můžete pevně doufati, že

v boji proti rozličným pokušením zvítězíte a za statečnost svou jednou korunou věčné slávy obdařeny budete.

Modlitba.

Bože náš! Poznali jsme, že jen tehdy Tobě se líbiti a života věčného dosíci můžeme, budeme-li věrně zachovávatí přikázání Tvá. Ale poznali jsme také mnohé a velké překážky a obtíže, se kterými zápasiti musí věrní služebníci Tvoji. Ó, nepusť nás v boji nastávajícím, ale siliž nás milostí Svou, abychom z lásky k Tobě vše rádi podstoupili, vědouce, že za vytrvalou statečnost naši dostane se nám odplaty nehynoucí v nebesích. Amen.

CVIČENÍ OSMÉ.

Kmotrové.

Jako při křtu sv. užívá se i při sv. biřmování kmotrů. Tito kmotrové berou na sebe dvojí povinnost, k biřmovanci a k Církvi sv. Kmotr má býti biřmovanci vůdcem a pomocníkem v duchovním boji, který mu právě nastává a k němuž svatým biřmováním se zasvěcuje a posiluje. Římský katechismus praví vzhledem k tomu: »Jestliže ti, kdož táhnou do boje, potřebí mají mistra šermířství, aby návodem a radou jeho vyučeni byli, jakými ranami protivníka poraziti lze, čím více budou pomocníka a vůdce potřebovati věřící, ani ve svátosti sv. biřmování nejmocnějšími zbraněmi opatření a vyzbrojení byvše, do duchovního boje se vydávají, aby dobyli spásy věčné!« A sv. Karel Bor. vyslovuje se o povinnostech kmotrů takto: »Kmotr má býti vůdcem, aby biřmovanec v každodenním boji nad nepřátely

duše své vítězil, on má jej v cestách spásy, v konání křesťanských ctností příkladem a napomínáním vyučovati, na nebezpečenství duše, na lesť ďáblu, na ošemetnost světa, na klam pozemských rozkoší pozorna činiti, jej před scestími varovati, v malomyslnosti jej povzbuzovati, v pochybnostech jemu raditi, po pádu jej pozdvihnouti.« Ještě určitěji naznačil sv. Augustin povinnosti kmotrovy; dle slov jeho má kmotr svěřence svého napomínati, »aby čistotu zachoval, klení a zapřísahání se zdržoval, necudných písní nezpíval, závisti, hněvu a nenávisti v srdci svém netrpěl, dále víry katolické pevně se držel, pilně chrám Páně a služby Boží navštěvoval, duchovním a rodičům lásku a úctu prokazoval.« Kmotr naznačuje, že povinnost tuto na sebe béře, tím, že ruku svou klade na pravé rameno biřmovancovo. Dříve zachovával se tento obyčej: biřmovanec postavil levou nohu na pravou nohu kmotrovu, čímž naznačeno býti mělo, že kmotr od této chvíle kroky svého svěřence po cestě spásy vésti chce.

Mimo tuto povinnost k biřmovanci béře na sebe kmotr také úkol vzhledem k Církvi sv. O tomto závazku zmiňuje se Tertullian (ok. 200): »Tím že Církev žádá kmotrů, jedná jako opatrný hospodář, který peníze zapůjčuje nebo statky své pronajímá někomu, jehož buď dobře nezná, nebo jemuž úplně nedůvěřuje. Žádá jistoty a chce, aby jiná osoba, na niž úplně může spolehnouti, byla rukojmím, by to, co mu náleží, náhodě nebylo vydáno.« Tak chce i Církev sv., prve než drahocenné poklady milosti Boží mladému křesťanu odevzdá, míti ujištění, že ten, kdo je přijímá, jimi nepohrdne, ale že si jich vážit, jich dobře bude užívat. Aby se tak dělo, za to zodpověden jest mimo rodiče biřmovancovy kmotr, kterého z této příčiny sv. Augustin takto napomíná: »Bdi nad svým duchovním synem, za něhož jsi ručil.«

Z toho poznáváte, že úřad kmotrů není tak snadný, jak mnohý se domnívá. Dbejte tedy stále o to, abyste milostí ve sv. biřmování přijatých dobře užívaly a návodem kmotrů svých ochotně se spravovaly, usnadňující jim zodpovědnost, které přijetím kmotrovství vzali na sebe.

Důležitý úkol, v který se kmotr biřmovanců uvazuje, jest rodičům vážným napomenutím, aby u volbě kmotrů pro dívky své počínali si opatrně. Nechť zrale uváží, zdali ten, koho za kmotrovství chtějí požádati, tyto povinnosti také plniti chce a může. Dle předpisu Církve sv. musí býti kmotr katolíkem, sice by nemohl biřmovance ve víře katolické cvičiti a vzdělávati; má býti sám již biřmován, jakož i vojín, jenž nováčky ve zbrani cvičiti má, sám v tom dokonale znáti se musí; má si sv. víry vážiti a dle ní živ býti, jinak by svého svěřence k téměř ctnostem nemohl pobádati. Mimo to žádá Církev sv., aby kmotr byl téhož pohlaví s biřmovancem, jakož i rozdílný od kmotra křestního, by takto biřmovanec měl více dozorců a vůdců, kteří by mu radou i skutkem byli nápomocni.

Vidíte tedy, m. d., nač při volbě kmotra hlavně hleděti se má, i modlete se k Pánu Bohu, aby při volbě této řídil rodiče vaše, aby i vám dostalo se takového vůdce, jako obdržel mladý Tobiáš, aby kmotr váš, jako anděl Boží provodil vás a dobře spravil všecko, což se při vás díti bude, abyste s radostí navrátily se do domu Otce nebeského.«

Rozjímání osmé.

Společnost.

Poznaly jste, m. d., jak drahocenny jsou milosti, kterých se vám ve svatém biřmování dostane. Ale tyto milosti nepřinesly by vám žádoucího užitku,

kdybyste jich neužívaly svědomitě. Hlavní účinek sv. biřmování jest síla a statečnost, kterou Duch sv. obdaří duši vaši, abyste víru svou stále vyznávati a život svůj dle ní zaříditi mohly. Má-li tato milost Ducha sv. přinésti hojné ovoce, jest potřebí, abyste chránily se všeho toho, čím byste na víře a mravnosti své škodu mohly utrpěti, naproti tomu tím snažněji vyhledávaly všech oněch příležitostí, které k rozmnožení víry a mravnosti křesťanské přispívají. A toho dosáhnete s pomocí Boží, budete-li jednak zlých společností se varovati, jednak dobrých společností vyhledávati.

Především tedy vyhýbejte se úzkostlivě lidem, kteří pozbyli víry a životu bezbožnému jsou oddáni. Obcování s nimi bylo by vám záhubno, neboť dle známého přísloví »zlé společnosti kazí dobré mravy.« Proto také vyzývá Písmo sv. na mnoha místech co nejdůtklivěji, abychom lidí bezbožných se stranili. »Kdo se dotýká smoly, zamaže se od ní, a kdo obcuje s pyšným, obleče se v pýchu,« čteme u moudrého Siracha (13, 1). »Nedejte se svoditi,« napomíná sv. Pavel (I. Kor. 15, 33), »porušují zlá rozmlouvání dobré mravy.« Chraňte se tedy bedlivě všech takových lidí, kteří svatého náboženství sobě neváží, o něm mluví potupně, přikázání Boží a církevní lehkomylně přestupují a vůbec život nekřesťanský vedou. Tak napomínal již svatý apoštol Pavel Thessalonických (II. 3, 6): »Přikazujeme vám, bratři, ve jménu Pána našeho Ježíše Krista, abyste se oddělovali od každého bratra, kterýž se chová nepořádně a ne podle naučení, kteréž přijali od nás,« a křesťanům korintským klade důtklivě na srdce, aby neobcovali s takovými lidmi, kteří jsou smilníci, lakomci nebo modláři nebo zlolajci neb opilci nebo dráči (II. Kor. 5. 11). Ano, Písmo sv., chtějíc ukázati, jak veliké nebezpečství hrozí těm,

kdož obcuje s lidmi nevěřícími a hříšnými, žádá od učeníků Kristových, aby s nimi nejedli, s nimi nechodili, ba jich ani nepozdravovali.

Chcete-li tedy zachovati víru a zbožnost svou, buďte vždy pamětlivy této rady a straňte se co možná lidí, kteří by nekřesťanským smýšlením a životem svým o drahocenné tyto poklady vás mohli připravit.

Za to s tím větší horlivostí vyhledávejte společnosti ctnostných křesťanů. K tomu vyzývá moudrý Sirach, an dí: »S mužem svatým ustavičný buď, kteréhožkoli poznáš, že zachovává bázeň Boží« (37, 15). Obcování s takovými osobami bude vás ve sv. víře utvrzovati a k životu bohumilému povzbuzovati. Kéž byste vždy volali směly se žalmistou Páně: »Účastníkem jsem já všech bojících se Tebe a ostříhajících příkázání Tvá« (118, 63). Zkušeností jest dostatečně stvrzeno, že mnohem větší účinek mívá dobrý příklad než sebe důtklivější napomenutí. A proto nezůstane i u vás dobrý příklad, který u svých přátel budete pozorovati, bez blahodárného vlivu na duši vaši. I nováček sebe bojácnější, vidí-li kolem sebe samé statečné a udatné vojíny, přemůže konečně zbabělost svou a stane se také statečným bojovníkem. Budete-li stále na očích míti horlivé a svědomité křesťany, budete-li často svědky jejich pevné víry a života v pravdě křesťanského, budete i vy den ode dne prospívati v životě bohumilém.

Buďte tedy co nejopatrnější, jde-li o to, zvoliti sobě někoho za druha nebo přítele. Nedejte se klamati vlastnostmi, které mnohé na pohled činí milými a příjemnými, nýbrž snažte se, abyste důkladně poznaly povahu těch, s nimiž chcete se spráteliti; pozorujte bedlivě jejich řeči a skutky, a teprve potom, když se přesvědčíte, že sv. náboženství si váží a, dle něho také živi jsou, přidružte se k nim

a vyhledávejte společnosti jejich. Jen takové osoby zaslouží býti přáteli a společníky vašimi, a obcování s nimi přinese vám hojný užitek pro čas i pro věčnost.

M o d l i t b a.

Bože náš! Neocenitelné jsou milosti, kterými ve sv. biřmování máme býti obdařeni. Abychom milostí těchto nepozbyli, nýbrž je věrně zachovali a stále rozmnožovali, prosíme Tebe: Chraň nás všeho důvěrného obcování s lidmi nevěřícími a bezbožnými, kteří by slovem a příkladem o víru a mravnost nás mohli připravit, a přidružuj k nám na dráze života věrné služebníky své, abychom ve společnosti jich u víře se utvrzovali a v životě ctnostném prospívali a za to jednou ve společnost svatých a vyvolených Tvých přijatu býti zasloužili. Amen.

C V I Č E N Í D E V A T É.

Bližší příprava.

Máme-li skutečně účastni se státi oněch milostí, které v rozličných svátostech nám se udělují, jest potřebí, bychom ku přijetí svátostí těchto dokonale se připravili. Bez řádné, svědomité přípravy nejen bychom milosti Boží nenabyli, my bychom i v nebezpečnosti se vydávali, že následkem lehkovážnosti své těžkým hříchem svatokrádeže se poskvrníme. Již z toho jest patrné, s jakou pečlivostí k sv. biřmování se připravit je třeba; vždyť je to svátost, kterou pouze jednou v živobytí přijati můžeme.

Všechna posavadní cvičení a rozjímání byla přípravou k sv. biřmování; ona měla vás poučiti

o neocenitelných milostech, které se vám v této svátosti podávají, a naplniti vás spasitelnými úmysly, abyste milostí a darů těch užily náležitě. Dnešním cvičením doplním a ukončím přípravu tuto.

Sv. biřmování je svátost, která jenom duchovně živým, totiž spravedlivým, prospívá. Touto svátostí máte, jak jste již slyšely, státi se duchovně dospělými; dospělosti té však nemůže dosíci ten, kdo není dítkem Božím a údem Kristovým, t. j. kdo není ve stavu posvěcující milosti Boží. Kdo by hříchem smrtelným jsa poskvrněn přijal sv. biřmování, dopustil by se nového těžkého hříchu a zavinil by, že by milost přijatá zůstala beze všeho blahodárného účinku pro duši jeho. Duch sv. nikdy nevstoupí do srdce poskvrněného, ten nejsvětější nemůže přebývati v duši, která hříchem smrtelným znečistěna jest. Proto jest povinností vaší, abyste dříve *svátostí pokání duši svou ode všech skvrn očistily*. Byť byste i žádného těžkého hříchu sobě nebyly vědomy, jest vám přece svatou zpověď vykonati, abyste zkroušeným vyznáním i malé všední poklesky z duše své odstranily a ji tak důstojným příbytkem Ducha sv., jeho darů a milostí učinily. Věnujte této sv. zpovědi veškeru péči, hleďte vyhověti všem podmínkám, abyste kněžského rozhřešení dojíti a v milosti posvěcující k sv. biřmování se dostaviti mohly.

Očistivše duši svou od každé poskvrny a posilnivše se Tělem Páně ve svátosti Oltářní, snažte se dále, abyste v srdci svém vzbudily vroucí zbožnost. Uvažte, že je to sám Duch sv., jenž k vám zavítati, svými dary a milostmi vás obdařiti a v srdci vašem od této chvíle přebývati chce. Zasloužily jste sobě této nevýslovné lásky, tohoto vyznamenání? Vzbudte tedy v srdci svém lásku a vděčnost ku svému Posvětiteli, rozněťte se touhou po milostech jeho, slibte svatosvatě, že stále o to pečovati bu-

dete, aby duše vaše zůstala důstojným a milým příbytkem Ducha sv. Vzpomeňte si na sv. apoštoly, kteří po devět dní na příchod Ducha sv. se připravovali, jednomyslně na modlitbách trvající, a následujte aspoň v této poslední chvíli příkladu jejich. Vystříhejte se již ode dneška všeho všedního zaměstnání, pokud není nutné, zdržte se všech vyražení a zabývejte se v mysli své jedině tím svatým okamžikem, kdy Duch sv. sestoupí v duši vaši. Obnovujte v tyto dny a zvláště v den sv. biřmování všechny ty zbožné úmysly, ku kterým jsem vás v těchto rozjímáních povzbuzoval.

I tělo vaše mějž účastenství v této přípravě. V den sv. biřmování buďte toho zvláště bedlivy, abyste se do chrámu Páně dostavily s tělem řádně umytým, s hlavou slušně učesanou, v oděvu čistém. Pamatujte, že čelo vaše bude pomazáno svatým křížmem, i postarejte se o to, aby vlasy nebylo pokryto. Bude-li vám jen poněkud možno, zdržte se požívání pokrmů a nápojů, jako činíváte před svatým přijímáním; kdo by však z důležitých příčin lačným zůstatí nemohl, může doma něco požití. Na žádný způsob však nepřijímejte před sv. biřmováním líhových nápojů, nechť vám je nabízí kdokoli.

Jestliže tak na duši a na těle připraveny jsouce přistoupíte ku svatému tomuto úkonu, dostane se vám zajisté v hojné míře darů Ducha sv., a den sv. biřmování bude pro vás dnem čisté radosti a požehnání Božího.

Rozjímání deváté.

Pořádek křesťanského života.

Za krátko již dostaví se toužebně očekávaná chvíle, kdy Duch svatý skrze vrchního pastýře našeho vylije na vás hojné dary své. V pravdě dů-

ležitý to okamžik, neboť velikou změnu způsobí v duši vaší. Jsouce až posavad ve smyslu duchovním slabými dítkami, stanete se zázračným působením milosti Boží pojednou dospělými údy Církvě svaté a bojovníky Kristovými. Ale okamžikem tímto nastanou vám také vážné povinnosti, i jest vám již nyní na to pomýšleti, jak byste další život svůj zaříditi měly, byste všem těmto povinnostem vyhověly dokonale. Toho dosáhnete nejsnáze, ustanovíte-li se na jistém pořádku, který od této chvíle v životě svém stále zachovávatí sobě pevně umíníte. »Budeš-li zachovávatí pořádek,« praví sv. Bernard, »zachová pořádek tebe. Budeš žíti bezúhonněji a povstaneš rychleji, budeš kráčetí opatrněji a jednati záslužněji, budeš míti pokojnější svědomí a více radosti v dobrém, než kdybys vše ponechal libovůli a náhodě.« Vzhledem k tomu, že rozdílná povolání sobě zvolíte a že v různých poměrech život svůj budete trávití, značím vám, jaký by měl býti pořádek dalšího života vašeho, abyste jej všechny bez rozdílu mohly zachovávatí.

Zvykněte sobě především v určitou hodinu vstávati a na lůžko se ubíratí a neodchylujte se bez příčiny od této ustanovené doby. — Nikdy neopomíjejte svých ranních a večerních modliteb. Sotva že procítnete, obraťte vděčně mysl svou k Bohu, který vás tak dobrotivě po celou noc chránil a nového dne vám šťastně dočkati se dal. V ranní modlitbě své proste Boha, aby vše, co tento den mysliti, mluvití a konati budete, k jeho cti a chvále a k vašemu spasení směřovalo; k večerní modlitbě připojte každodenně důkladné zpytování svědomí. Tímto zpytováním poznáte nejlépe stav duše své, své chyby a nedostatky a poznavše je, budete moci se přičiniti o odstranění všeho toho, co na vás jest nedokonalého. Nezapomínejte i ostatních modliteb,

ku kterým během dne vybízeny býváte, jako před jídlem a po jídle, při klekání a p. a při práci často mysl svou zbožně k Bohu obraťte. Můžete-li všedního dne účastny býti mše sv., uživejte rády této příležitosti, neboť Bůh odměňuje hojnými milostmi zbožnou přítomnost při oběti nejsvětější. Navykněte si již nyní, alespoň chvíli, v nějaké pobožné knize čítati a o tom, co jste přečly, rozjímati nebo s jinými rozmlouvati; přinese vám to užitek nemalý. — Buďte vždy svědomity u konání povinností stavu svého, ať jest jakýkoli; pamatujte, že dle vůle Boží v tomto stavu se nalézáte. — Neodávejte se nikdy zahálce, která jest počátkem všech nepravostí. — Zasedejte i ke stolu, pokud možno, v dobu určitou a varujte se všeho druhu nestřídmosti. Posty ustanovené zachovávejte svědomitě. — Nezapomínejte ani při zábavách a vyraženích, kterých sobě dopřejete, na přikázání Boží a uživejte radovánek vždy s mírou, abyste jimi opravdu okrály a k nové práci chuti nabyly. — O nedělích a svátcích přítomny bývejte netoliko mši sv., ale také kázání, navštěvujte též služby Boží odpolední. — Přijímejte častěji do roka sv. svátosti, abyste v životě bohumilém stále prospívaly. — Výroční dni sv. křtu, prvního sv. přijímání a sv. biřmování mívejte ve zvláštní vážnosti, pokud možno uctívejte tyto dny hodným přijímáním sv. svátostí, nebo alespoň přítomností při mši sv. a modlitbou; vzbuzujte milosti, kterých se vám v tyto dni dostalo a obnovujte spasitelná předsevzetí, která jste tehdaž učinily. — O výročních dnech úmrtí rodičů, příbuzných a dobrodinců svých neopomíejte pamětlivy býti duší jejich obětí mše sv., modlitbou a jinými dobrými skutky.

Neodchylujte se nikdy od pořádku, na kterém jste se ustanovily a přesvědčíte se den ke dni o blahodárných účincích, které míti bude svědomité

jeho zachovávání. Pamatujte při všem, cokoli činíte, na Boha, zasloužíte sobě, že Bůh stále vás bude provázeti milostí svou na dráze života vašeho.

M o d l i t b a.

Bože náš! Abychom zadost učiniti mohli povinností, jež nám jako dospělým údům Církve a bojovníkům Kristovým budou uloženy, odhodlali jsme se, že od této chvíle ve veškerém svém počínání zásadami naší svaté víry stále budeme se řídit. Žehnej tomuto našemu úmyslu a nedopusť, abychom kdy od něho odstoupili. Síliž nás v předsevzetí našem, abychom v něm vytrvali až do konce a dobrý boj dobojovavše, běh života dokonavše i víru pravou zachovavše, naposledy vzali odměnou korunu spravedlnosti. Amen.

OBSAH.

	Strana
Úvod	5
Cvičení první. Ustanovení svátosti biřmování	8
Rozjímání první. Křesťanská odhodlanost	11
Cvičení druhé. Poměr mezi sv. křtem a sv. biřmováním	14
Rozjímání druhé. Náboženská obojetnost neboli polovičitost	17
Cvičení třetí. Svátostná milost sv. biřmování	20
Rozjímání třetí. Bázeň lidská	23
Cvičení čtvrté. Sedmero darů Ducha sv.	26
Rozjímání čtvrté. Vyznání víry	28
Cvičení páté. Přisluhovatel svátosti sv. biřmování	31
Rozjímání páté. Stálost u víře	33
Cvičení šesté. Zevnější znamení	36
Rozjímání šesté. Následování Krista	39
Cvičení sedmé. Obřady	42
Rozjímání sedmé. Křesťanská statečnost	44
Cvičení osmé. Kmotrové	47
Rozjímání osmé. Společnost	49
Cvičení deváté. Bližší příprava	52
Rozjímání deváté. Pořádek křesťanského života	54

BIBLIOTÉKA

MLÁDEŽE.

Redaktor:

Xaver Dvořák,

professor městské vyšší dívčí školy v Praze.

- Sešit I.: Za tatíčkem. Povídka od Dr. J. L. Hrdiny.
Sešit II.: **Knihovna nebožtíka Martineau.** — Zastavení času. — Teta Žofie a teta Ludmila. Z frančtiny přeložila B. Pazderníková.
Sešit III.: Vypravování o králi Janu Sobieském. Polsky napsal R. Starkel, přel. B. Tyšler. — Tadeáš Kosciuszko. Polsky napsal C. Pienaziek. Přeložil Jul. Košnář.
Sešit IV.: Slunce zašlo. — Sivý hoch. Povídky od Dra. J. L. Hrdiny.
Sešit V.: Sněhový medvěd. Z fran. přel. B. Pazderníková.
Sešit VI.: Dědeček. Napsal Dr. J. L. Hrdina.
Sešit VII.: Antoš Socha, mladý vojn. Napsal J. Grajnert. Z polského přeložil Julius Košnář
Sešit VIII.—X.: Světlo v temnotách duševních. — Napsal R. J. Kronbauer.
Sešit XI.: Pětifrank. — Putování Kamarádovo. Překlad B. Pazderníkové.
Sešit XII. **Odpusť a nezapomeň!** — Malí přátelé Ořechovi. **Granát.** — Dům Bozériových. Povídky z francouzského.
Sešit XIII.—XV.: Upřímný. Z fran. přel. B. Pazderníková.
Cena seš. I.—X. à 48 h, seš. XI. za 60 h, seš. XII. za 36 h, seš. XIII.—XV. za 1 K 80 h.

Většina knih schválena jest pro knihovny žákovské.

Zakázky vyřizuje

Cyrillo-Methodějské knihkupectví G. Francel
v Praze, Melantrichova ul., palác městské spořitelny.

Učebnice katolická.

Učebnice pro vyšší ústavy dívčí.

Na základě velikého katechismu katol. náboženství,
schváleného na valné schůzi biskupů rak. ve Vídni 9. dubna 1894

vzdělal

Xaver Dvořák,

katecheta vyšší dívčí školy v Praze.

Schváleno od nejd. kn. arc. Ordinariatu v Praze výnosem ze dne 19. srpna 1899 č. 8456. — Od vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování 26. ledna 1901 č. 1394 do vyšších škol dívčích
obecně připuštěno.

Cena I K 36 h, váz. I K 68 h

Katechese pro první (po případě i druhou) třídu školy obecné. Sepsal Edvard Brynych. Cena 72 h.

Důkaz i obrana náboženství katolického. Zvláště pro vyšší třídy škol středních i pro vzdělavací ústavy učitelské sepsal Josef Čermák.

Katolický katechismus pro menší žáky škol středních. Napsal Jan Doležal. Cena 28 h.

Katolický katechismus pro žáky dospělejší. Napsal Jan Doležal. Cena 60 h.

Číselný katechismus. Pro školní dívky sestavil K. Janský. 12 h.

Dějepis Zjevení Božího ve Starém a Novém Zákoně. Pro třetí třídu škol reálných sestavili J. Ježek a K. Bedroš. Cena 2 K 40 h, váz. 2 K 80 h.

Liturgika či Nauka o bohoslužbě církve katolické pro nižší třídy středních škol. Sepsal K. Konrád. Cena 1 K 20 h, váz. v plátně 1 K 44 h.

Krátké poučení o katol. obřadech. Pro žáky měšťanských škol napsal Václav Macek. Cena 50 h.

Krátký dějepis katol. církve. Pro žáky škol měšťanských napsal Václav Macek. Cena 60 h.

Dějiny Zjevení Božího Starého Zákonu. Pro třetí třídu gymnasií sepsal Dr. A. Podlaha. Cena 3 K, váz. 3 K 40 h.

Katechese o svátostech. Pro IV. třídu škol osmitřídnicích dle katechismu a osnovy Pražské arcidiecése sepsal Dr. Jan Ladislav Sýkora. Cena 2 K.

Cyrillo-Methodějské knihkupectví G. Franci

v Praze, Melantrichova ul. (dům Městské spořitelny.)